H. SUDERMANN.

Jonas Krikštytojas.

Penkiaveiksme tragedija su prologu.

VERTE

A. Musteikis.

BROOKLYN, N. Y.
Spauda ir lēšos „Vienybēs Lietuvninkų".
1909.

H. SUDERMANN.

Jonas Krikštytojas.

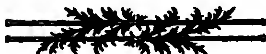

Penkiaveiksme tragedija su prologu.

VERTE

A. Musteikis.

BROOKLYN, N. Y.
Spauda ir lėšos „Vienybės Lietuvninkų".
1909.

VEIKĖJAI:

Erodas Antipas, Galilējos tetrarcha.
Erodijada.
Saloméja, jos duktē.
Vitelijus, Sirijos legatas.
Marcelius, jo draugas.
Merokles, ritoris
Gabalius, sirijietis. } Antipo dvare.
Jabada, kunigas.
Jonas, vadinamas Krikštytoju.
Juozapatas
Motiejus
Amarija } jo mokiniai.
Manasa
Jaėlė, Juozapato žmona.
Jų dvejetas vaikų.
Adidija, tarnaujanti rumuose.
Mirijam
Abi } Salomējos draugēs.
Meka
Mezulemėtė, elgētē (ubagē).
Amazajus
Jarabas } parizējai.
Elijokimas
Pasuras } Jeruzalēs gyventojai.
Akmonis
Simonas, galilējietis.
Pirmasai galilėjietis.
Antrasai galilėjietis.
Paralitikas.

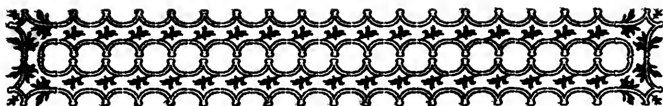
Pirmasai kunigas.
Antrasai kunigas.
Jeruzalės gyventojas.
Vyriausis viršininkas Rymo samdytosios kariuomenēs.
Pirmasai
Antrasai } Samdytieji kareiviai.
Trečiasai
Rumų prižiurėtojas.
Kalėjimo prižiurėtojas.

Jeruzalēs vyrai ir moters. Maldininkai. Rymo samdytieji kareiviai. Rumų tarnai ir tarnaitēs.

Visa tai atsibųva 29 metais po Kristaus užgimimo.

VIETA: Prologe uoliniai tyrai artie Jeruzalēs. Pirmajame, antrajame ir trečiajame veiksme Jeruzalē; ketvirtajame ir penktajame vienas iš Galilējos miestų.

Prologas.

Tuščia uolinė apylinkė artie Jeruzalės . . . Naktis . . . Iš už debesų šviečia mėnuo . . . Toli ant horizonto matyti degančios ant aukuro ugnies šviesa.

SCENA 1.

Gilumoje, iš dešinės ir kairės pusės artinasi buriai žmonių. Adidija ir Mirijama įeina prišakyje.

MIRIJAMA. Adidija? bijau.

ADIDIJA. Eikš!

MIRIJAMA. Bijau. Ar nematai prisiartinančių iš ten žmonių? Jų kojos nesiekia žemės, o kunai jų tarsi nakties vėjo dvelkterėjimas.

ADIDIJA. Kvaile! Bijai tų, kuriuos vargas padarė tavo draugais. Tai tavo nelaimė stumia juos į čia, tavo viltis stumia juos augštybėsna.

MIRIJAMA. Tai ir jie pas jį?

ADIDIJA. Visi pas jį eina. Ar gi yra Izraēliuje šviesa, kuri ne nuo jo šviestų? O ar gi yra trokštantiems vanduo, kurs ne iš jo rankos sunktųsi?

MIRIJAMA. Bet aš bijau jo . . . Juk jis apsigyveno tarp tyrų baidyklių? Juk jis bėga nuo besilinksminančiųjų ir šalinasi nuo kenčiančiųjų.

ADIDIJA. Besilinksminantieji nereikalauja jo, o tie, ką kenčia, ir patįs ras kelią.

MIRIJAMA. Adidija, matai tą pašvaistę ties Jeruzale? Rymiečiai degina mųsų namus, o męs čia?

ADIDIJA. Kaip tai? Nežinai didžiojo aukuro, ant kurio kunigai dieną ir naktį deda aukas iš mųsų prakaito dešimtinės?

MIRIJAMA (*nusistebėjusi*). Ar gi jis nori, kad ir didisai aukuras žutų?

ADIDIJA. Nežinau. Tiek težinau, kad ko tik tai jis nori, visą tai bus gera . . . Pažiurėk, kas čia ateina?

SCENA 2.

Tie patįs. Du vyru įneša vaitojantį paralitiką. Paskiau įeina Manasa.

PIRMASAI VYRAS. Ei, moters, ar nematėte didžiojo rabbi, kurį vadina Krikštytoju?

ADIDIJA. Ir męs ieškome Krikštytojo, kaip ir jųs.

PARALITIKAS (*vaitodamas*). Paguldykite mane. Duokite man numirti.

PIRMASAI VYRAS. Ant savo rankų atnešėme į čia štai šitą paralitiką, — nuvargo mųsų rankos, o cia nėra to, kuriame yra mųsų viltis.

PARALITIKAS (*vaitodamas*). Duokite man numirti.

MANASA (*iš dešinės pusės iš už scenos šaukia*). Jonai! Jonai! (*Paskiau įbėga ant scenos.*) Jonai, kur esi? Jonai! Nelaimėje šaukiuos į tave. Pasigailėk! Pasirodyk, Jonai!

MIRIJAMA (*rodydama į kairę*). Žiurėk, štai prisiartina žmonių burys. Vienas gi eina prišakyje.

ADIDIJA. Nusilenkk — tai jis!

SCENA 3.

Tie patįs. Jonas. Paskui jį įeina burys vyrų ir moterų, tarp kurių ir Amarija.

JONAS. Kieno tai taip didis vargas, kad jo skundas apsireiškia balsu, ir iš skausmo nebegali tylėti?

MANASA (*klaupdamas prieš jį*). Rabbi! Didisai rabbi! jei tas esi, kurio vardas taip garsus yra Jeruzalėje, padēk man, išgelbėk mane, padėk man!

JONAS. Kelkis ir sakyk . . .

MANASA. Esmi Manasa, Jezuėlio sunus, mano gi tėvas buvo silpnas ir aklas, gyvenau su juo aš prie kelio į Gibeoną. Ir atvyko pas mane vyrai ir tarė: Mųsų Viešpats ir Dievas nori, kad atsisakytum nuo mokesčių mokėjimo rymiečiams. Ir užpuolė mane kareiviai ir sudegino mano namus, o liepsnoje žuvo mano žmona ir vaikas, o taip-pat ir tėvas — o šis buvo aklas Padėk man, rabbi, padėk!

JONAS. Ar gi aš esmi gyvenimo ir mirti
pats, kad prikelčiau iš numirusių tavo tėvą, v
žmoną? Ar gi aš galiu pastatyti iš pelenų ta
mą?... Ko tu reikalauji iš manęs?

MANASA. Tebunie prakeikti tie, kurie n

JONAS. Nutilk! Gana jau šitų piktažo
mų. Užtektinai jau jų prisirinkę ant Izraėlia
gi tu negali susilaikyti nuo piktažodžiavimų,
kink sau lupas, nes tik tylinčiųjų maldos
klausytos.

MANASA. Ką man padės tai, rabbi?
štai patsai esmi!

JONAS. Juk piktažodžiauji? Ar gi nėra
tavim?

MANASA. Rabbi, pasakyk: kas?

AMARIJA. Klausykite! Dar negirdėjo a
kuris turi ateiti.

DAUGELIS IŠ BURIO Nežinai apie Tą, ku
ateiti?

JONAS. Ar gi nežinoma tau, kad neužilg
sminsis visas Izraėlius? Ar gi nežinoma tau,
nyks Izraėliuje visos kančios? Tai gi nusišl
nuo lupų putas ir metavok!

VISI. Metavok!

MANASA. Išnyks visos kančios?...
tark, ar galiu pasilikti prie tavęs?

JONAS. Prisidėk štai prie šitų žmonių ir i
tylėti.

Manasa. (*nedrąsiai*). Rabbi!... (*Traukiasi atgal.*)

Jonas. Nematau tarp jųsų Juozapato, nėra taip-pat ir Motiejaus. Kas žinote, kur jie?

Amarija. Rabbi, niekas nesusitiko jų.

Jonas. Kas gi čia šliaužioja po žemę ir vaitoja?

Paralitikas. Viešpatie, vargšas esmi paralitikas ir kenčiu didelius skausmus. Jei tu nepagelbėsi, veliju mirti.

Jonas. Dabar nori mirti, dabar, kuomet prisiartina Tas, kuris neša vaistus tavo skausmams ir balsamą tavo votims? Sakau tau: džiaugsies ir dėkavosi Dievui ir Viešpačiui už kiekvieną tavo skausmų valandą, už kiekvieną šliaužiojimą paraudonavusiais keliais, kuomet pamatysi Tą, kuriame yra mųsų sielos viltis, kurio męs taip dabar laukiame. Todėl nesibijok kančių ir liaukies murmėjęs.

Paralitikas. Rabbi, didelę padarei man malonę. Jau aš nieko nejaučiu... aš... (*Nori pakilti, bet vėl atgal krinta. Jo draugai išveda jį giluma, jis gi šypsosi vedamas. Żmonės pradeda judėti ir šaukti*): Štai yra stebuklas!.. Jis daro stebuklus!

Vienas iš burio. Ištiesų, išsipildo laikas. Elijas prisikėlė iš numirusių.

Kitas. Ne, ne Elijas, nei kitas koks pranašas... Ar gi nematote, jųs — akli? Jis yra tas, kuris turi ateiti! Jis yra tas pażadėtasai! Melskitēs į jį! melskitės! (*Visi parpuola ant kelių.*)

Jonas. Išėjo gatvėn drugiu sergąs žmogus ir dairėsi, ar nenžeis daktaras... O kuomet ėjo keliu elgėta ar tarnautojas su vandens kibirais, puolė prieš jį ant kelių ir šaukė: Garbė tau didis gydytojau! Ačiu tau, kad atėjai. Ir taip darė ligi-pat vakaro, o vaikai juokėsi iš jo. (*Žmonės iš lengvo pakįla nuo žemės.*) Ką gi aš galiu duoti jums, aš — elgėta? Vanduo gi, kurį nešu jums krikštyties, tai menkas atgailos (metavonės) vanduo. Bet tasai, kuris ateis po manęs, jis krikštys jus dvasia ir ugnimi. Aš gi nevertas esmi pasilenkti ir atrišti jo batukų raištį. Taip menkas esmi prieš jį.

Vienas iš burio. Rabbi, pasakyk, kuomet ateis tas, apie kurį kalbi?

Kiti. Kas gi jis toks yra, rabbi? Pasigailėk! Sustiprink mųsų sielas! Kalbėk mums apie jį!

Jonas. Susėskite ratu ir klausykite naujienos, kurią aš jums papasakosiu! (*Visi suséda ant žemės*).

Mirijama. Adidija, ką gi jis mums pasakys?

Adidija. Tylėk.

Mirijama. Pavēlyk man laikyties už tavo rankos!

Jonas. Buvo tai prie Jordano. Ir krikštijau visus, paklusnius Viešpaties šaukimui. Ir daug buvo žmonių aplink mane ir tikėjo jie man, bet mano siela vis abejojo. Tuo tarpu iš angštybės nužengė jaunikaitis — vienas. Ir pasitraukė atgal visi žmo-

nės... Pakėlęs akis į jį, pamačiau, kad tai yra jis! Kadangi ant jo buvo Praamžinojo šviesa ... O kuomet prakalbėjo į mane ir pareikalavo krikšto, kaip kad vienas iš nusidėjėlių butų, gyniausi drebėdamas, ir tariau: „Tu privalai apkrikštyti mane, o Tu ateini pas mane? Jis gi atsakē: Išpildyk dabar tai, ko tavęs prašau, nes visi męs turime daryti teisybę. Ir prisilenkiau prie jo ir išpildžiau, ko reikalavo ... O kuomet liko apkrikštytas drebančia mano ranka, išėjo tuojau iš vandens ir staiga atsivėrē viršuj jo dangus ir mačiau šventąją dvasią, nužengusią ant jo balto karvelio pavidale, ir apsupė jį palaimintųjų šviesa. Ir atsiliepė iš dangaus: „Tai yra mano mielasai sunus, kurį aš pamėgau"... Ir puolau tuomet ant veido ir meldžiaus. Ir apleido mano sielą baimė...

Vienas iš burio. Ir kur gi yra tas, ant kurio nužengė tokia Dievo malonė?

Visi. Taip, kur jis yra? Neužlaikei jo?

Jonas. Ko norite iš manęs? Jis ateina ir nueina ir niekas negali jo sulaikyti. Kas gi gali pasakyti, kad nėra Jo dabar tarp mųsų šitame rate?

Visi (*Žiuri nusistebėję vieni į kitus*).

Amarija. Rabbi, visi męs esame vargšai Jeruzalės amatninkai ir visi pasipažįstame tarp savęs.

Vienas iš burio (*Rodydamas į Mirijamą*). Vyrai — taip. bet yra tarp mųsų viena moteriškė, kurios neikuomet nėsu matęs.

Adidija. Vadinasi Mirijama; ji tarnauja rumuose, kaip ir aš.

Jonas. Palikkite ją ramybėje.

Kitas iš būrio. Bet jei tasai, apie kurį kalbi, gyvena tarp gyvųjų, tai privalo turėti savo ir savo tėvo vardą?

Visi. Taip, vardą! vardą, pasakyk mums vardą!

Jonas. Norite žinoti vardą?... Girdite tą vėją tarp šakų? klausykite atsidėję, ką sako, kol nepabėgs!... Taip ir vardas, tai čia, tai ten, praužė pro mano ausis . . . Ir laukiu persigandęs ir melsdamasi, ar neužgirsiu jo vėl.

Amarija. Bet duok mums vieną keliarodį: iš kur atėjo pas tave tas — tas — tas —

Jonas. Nuo Galilėjos paputė vėjas, kuris atnešė man jį.

Visi. Nuo Galilėjos?

Vienas iš būrio. Tie galilėjiečiai, tie žuvininkai — jie turi Mesiją — jie?

Kitas iš būrio. Teateinie pas mus, pas mus, judėjiečius!... Tolyn!... eikime jo—ieškoti?

Jonas. Manote, kad jųs, puikybės vargšai, atrasite jį? Kas jųs esate, idant galėtumėt nors ant vieno plauko atmainyti pasaulio kelią?... Bet kuomet ateis jo pjuties diena, kuomet savo valia atsiustos tasai augštybių karalius prieš jus! — O prieš jį keturi kerubinai — ant arklių — su liepsniniais pjautuvais — idant pjauti ir mindžioti . . . Todėl, Izra-

ėliaus vyrai, naikinkite piktažolę, kuri kerojasi tarp jųsų ir naikina jųsų kuną, idant nežutumėt drauge su tais, kurie nori jus pražudyti — kuomet Jis ateis, — Jis, kuris ateis, kuris turi ateiti...turi ateiti.

Vienas iš būrio. Rabbi, padarėme atgailą už mųsų nuodėmes, dieną ir naktį meldžiamės, mųsų gi kunai džiųsta iš pasniukų . . . sakyk, ką dar turime daryti?

SCENA 4.

Tie patįs, Juozapatas ir Motiejus.

Jonas. Juozapatai, tai tu eini? Ir tu Motiejau?

Juozapatas. Mokytojau, nekoliok mųsų, jei męs abejojame. Stovėjome prieš tamsius ir tuščius Erodo rumus ir matėme raudoną žvakių ugnį ir žolynais apipintus stulpus. Nauja bus Izraėliui gėda, naujas užsitrauks ant savęs mirštomasias nuodėmes, jei tu, rabbi, nepagelbėsi!

Jonas. Sakyk!

Juozapatas. Tai ne Erodas atvyko iš Galilėjos ant velykų švenčių, kaip paprastai, kasmet. Jo laukia tik rytoj. Tai kitas atvyko svečias. Pilypo, Erodo brolio, pabėgo žmona, o su ja ir Salomėja, Pilypo duktė. Svečias rumuose — tai Erodijada, o rytoj turi buti vestuvės.

Jonas. Tarp Erodo ir jo tikrojo brolio žmonos!

Juozapatas. Tu pasakei, rabbi!

Jonas. Ne, sakau tau, tas, kuris sakė tau apie tai, melavo tau.

Amarija. Dovanok, rabbi! Bet tai buvo rumų tarnaitės . . . Juk, rodos, — kad —

Jonas. Adidija? pažįstu tave, sakyk!

Adidija. Rabbi, permenka mano tarnyba. Girdžiu tiktai, ką praneša man dykunai. Bet čia yra Mirijama, ji išrinkta už draugę Salomėjai, kuri vakar atvyko pas mus tarnauti jai, turi ir maudyti ją. Jos paklausk!

Jonas. Mirijama!... Kodėl tyli?

Adidija. Rabbi, dar neikuomet nekalbėjo ji prie nepažįstamų vyrų.

Mirijama (*nedrąsiai, tyliai*). Mokytojau—teisybė, ką sakė šis žmogus — o —

Jonas. Kalbėk toliau!

Mirijama. O po vestuvių — pirmąją velykų dieną — Erodijada nori įeiti maldos namuosna, net moterų prieangin -- šale savo vyro — norėdama pasirodyti žmonėms.

Jonas. Idant žmonės užmuštų ją akmenimis? Bet ką aš kalbu?... Nors šitie kunigai atsidavę paleistuvavimui, nors prieš rymietį, kaip paskutiniai bailiai, lenkia galvas, tečiaus neišdrįs tai padaryti. Juk už tai gali iškeikti juos vyriausis kunigas.

Adidija. Mirijama, kalbėk!

Jonas. Ką dar, Mirijama, pasakysi?

Mirijama. Mokytojau! Dabartiniu laiku tarp

Erodijados ir maldų namų sukinėjasi pasiuntiniai. Kunigaikščiutė reikalanja, idant vyriausis kunigas išeitų jos pasitikti su palaiminimu net ligi tos vietos, kuri atskiria vyrus nuo moterų. (*Judėjimas minioje.*)

JONAS. Gerai.— Grįškite visi namo! Noriu pasilikti pats vienas. Rytoj pamatysite mane Jeruzalėje. (*Nusiminimas.*)

VIENAS IŠ BURIO. Rabbi, nori pasiduoti į priešininkų rankas?

KITAS IŠ BURIO. Atmink, rabbi! Parizėjai lieps suimti tave . . . o kunigai teis tave.

JONAS. Aš kunigo sunus . . . Kunigo žodžiu kreipsiuos į tuos, ką kuria tą kruviną gaisrą . . . Kalbėsiu vardu to, kuris turi ateiti, kuriam savo kunu rengiu kelią. Eikite! (*Kuomet dar tie abejoja, rusčiai.*) Eikite!

(Uždanga nusileidžia.)

Pirmasai veiksmas.

Plecius priešais Erodo rumus. Dešinēj pusēj rumai, pryšakyje, pristatyta prie rumų samdytųjų iš Rymo kareivių sargybos butas, prie kurių durų įtaisyta sēdynēs. Viduryje į dešinę pusę vyriausieji vartai. Gilumoje matyti laiptai į viršų kalno. Toliau, už di lelēs lygumos, matyti daugelis namų kito miesto skyriaus. Kaire puse užstatyta namai su paviečiais nuo saulēs. Viduryje į kairę gatvē, priešais ją kita gatvē, prie kurios vienoj pusēj vilnų pirklio Elijokimo krautuvē, kitoj gatvēs pusēj vaisių pirklio Pasuro krautuvē, pilna prikrauta vaisių. Viduj scenos matyti šulinis.

SCENA 1.

Elijokimas. Pasuras. Pirmas, antras, trečias samdytieji Rymo kareiviai.

PASURAS (*bailiai žiuri į sėdinčius ties sargybos butu kareivius, — eidamas priešakyn*). Kaimyne!... kaimyne, negirdi?

ELIJOKIMAS (*sėdėdamas ties savo krautuve skaito įsakymus*). Parašyta yra: nustoja gyvybės, kas pertraukia tam, kuomet tas skaito įsakymus.

PASURAS (*persigandęs*). Ak! tu skaitai įsakymus?

ELIJOKIMAS. Nežinai to? Dieną ir naktį skaitau įsakymus.

PASURAS. Dovanok man, kaimyne, ir niekam nepasakyk to. Nusidėjau per nežinią. Persigandau pamatęs kareivius, kurie ten sėdi — bet jau einu. (*Eina savo krautuvėn.*)

PIRMASAI KAREIVIS (*kitam, galandančiam savo kardą*). Morkau, kam tu taip uoliai galandi savo kardą? Jau nėra ko kapoti. Tie prakeiktieji žydai jau užtektinai įbauginti, vargu beg pabandys vėl eiti prieš mus.

ANTRASAI KAREIVIS. Kasžin? Aš užjaučiu kraują, kuomet nuo vakar dienos apsigyveno čia ta moteriškė. Erodo namuose persipildo saikas, o taip vadinamieji jų kunigaikščiai labai pasipiktinę.

PIRMASAI KAREIVIS. Cia Judėjoje nieko jie mums nereiškia. Męs čia ponai.

ANTRASAI KAREIVIS. Visur męs esame ponai, ar toksai Erodas yra ar ne.

PIRMASAI KAREIVIS. Kodėl gi Galilėjos tetrarcha rupinasi Jeruzale?

ANTRASAI KAREIVIS. Taip, kas cia Galilėjos tetrarchai rupi Jeruzalėje? O juk kasmet du–tris sykius danginasi Jeruzalėn, kad patrinti nosį į maldų namo grindis, ir paskiaus vėl traukia atgal. Sako, kad jų Dievas to reikalaująs . . . Kvaili žmonės!

PIRMASAI KAREIVIS. O męs turime stovėti tuomet ant garbēs sargybos. Puikus tai uždavinys Rymo piliečiui.

SCENA 2.

Tie patįs. Adidija ir dvi kitos tarnaitės išeina iš rumų ąsočius ant galvų nešinos, eina prie šulnio ir semia tenai vandenį.

ANTRASAI KAREIVIS. Kvailys! Nuduodame tiktai, buk čia dėl jo garbės stovime. Ištikrųjų gi sergime jį. Na, ir jis, tur-but, greit pasirodys.

TREČIASAI KAREIVIS (*kuris tuo tarpu, nedalyvaudamas jų kalboje, tampėsi ant sėdynės, dainuodamas sau panosėje*). Tave, mieliausioji Lalaga, amžinai mylėsiu. Tave, mieliausioji Lalaga!—

ANTRASAI KAREIVIS (*rusčiai*). Liaukies pagalios tu su ta savo Lalaga. Kol sugrįšime Ryman, jau bobute ją rasime.

TREČIASAI KAREIVIS (*trukčiodamas pečiais*). Ak taip!

ANTRASAI KAREIVIS (*rodydamas į tarnaites*). Ar gi čia neužtenka moterų?

TREČIASAI KAREIVIS. E! šitos! Čia żydės! Užtat įsakyta nubausti jas mirtimi.

ANTRASAI KAREIVIS. Kvaili žmonēs!

TREČIASAI KAREIVIS. Kad tai nebutų svetimžemių! E! — vakar naktį mylimoji sirijietė dovanojo man savo apykaklę. Žiurėkite!... Ar lošime kauleliais dėl jos?

ANTRASAI KAREIVIS. Parodyk! Penkiosdešimts dinarų verta!

TREČIASAI KAREIVIS. Piktadary! Šimtas penkiosdešimts!

ANTRASAI KAREIVIS. Gerai.

PIRMASAI KAREIVIS. Ir aš su jumis!

TREČIASAI KAREIVIS. Eikime! (*Visi trįs įeina sargybos butan.*)

SCENA 3.

Elijokimas, Pasuras. Adidija ir dvi kitos tarnaitės. Du kunigu nulipa viduriniais laiptais.

PIRMASAI KUNIGAS. Mergaitės, ar jųs iš rumų?

ADIDIJA. Taip, kunige.

PIRMASAI KUNIGAS. Praneškite apie mus savo poniai.

ADIDIJA. Mųsų ponia išėjo už miesto vartų pasitikti Erodo ir pasveikinti jo.

PIRMASAI KUNIGAS. Kuomet sugrįš?

ADIDIJA. Nežinome, kunige! Tas pridera nuo kunigaikščio atvykimo.

PIRMASAI KUNIGAS. Nori mųsų palaiminimo?

ADIDIJA. Ne. (*Įeina su abiems tarnaitėmis rumuosna.*)

ABUDU KUNIGU (*žiuri viens į kitą nusiminę*).

PIRMASAI KUNIGAS (*pastebėjęs sėdinčius ties savo namų medžiais Elijokimą ir Pasurą, ištiesęs rankas*). Palaiminimas jums, kurie —

ELIJOKIMAS. Niekas jųsų laiminimo nenori.

ABUDU KUNIGU (*vėl žiuri viens į kitą*).

Antrasai kunigas (*supykęs*). Ir šitie iš parizėjų mokyklos.

Pirmasai kunigas. Męs užlaikome maldos namus, mums jie tarnauja. Eikiva. (*Abudu kunigu išeina.*)

SCENA 4.

Elijokimas. Pasuras.

Pasuras (*nužemintai prisiartindamas*). Dovanok, kaimyne, dabar turbut nebeskaitai įsakymų!

Elijokimas. Ne.

Pasuras. Ak, menkos bus mums pirkliams velykos. Pažiurėk tik, ką aš pripirkau! Štai yra šventasai granatos medis avinėliui iškepti, o čia, žiurėk, šaknįs saldžiajam gėrimui sutaisyti, viskas pagal taisyklių. Už šešių, vėliausiai už septynių valandų prasidės iškilmė ir aš liksiu su visomis savo prekėmis. Bėda man! bėda!

Elijokimas. O ir aš — turiu beveik išimtinai šventąsias prekes. Žiurėk. Mano tefilim — tai puikiausis tefilim, kokį tik kuomet kuris Abraomo sunų turėjo prie rytmetinės maldos. Pats Abraomas nenešiojo gražesnių už šitas. Turiu gi jų aštuoniolikų tuzinų. Bet nesirupink tu kuno gerove, tik gyvenk pagal įsakymų, taip sako Biblija.

Pasuras. Pirkliaujančiam vaisiais nelengva, kaimyne, buti teisingu prieš Viešpatį. Išlaikys tavo

vilna, kol neapleis mųsų Erodas drauge su savo naujaja žmona.

Elijokimas (*grasydamas kumsčia į rumus.*) O nelaimė! nelaimė! nelaimė!

Pasuras. Taip, gera čia buvo vieta pirklybai. Bet dabar apie rumus auga žolė.

Elijokimas. Tik kunigai įeina ir išeina.

SCENA 5.

Tie patįs. Jeruzalės gyventojas, ąsočių vandens pasisėmęs.

Jeruzales gyventojas (*rusčiai*). Kaimyne! mielas kaimyne!

Elijokimas. Ko reikia?

Jeruzales gyventojas. Tu žmogus teisingas! tu žinai įsakymus. Palaimintas busi, jei duosi man patartį. Vargšė mano žmona miksterėjo sau koją lauke, koja dabar karšta ir subrinkusi, ir ją aš mirkiu šaltam vandenyje iš šulinio. Jai daug lengviau nuo to darosi. Bet neužilgo prasideda šventė. Ar galėsiu tuomet pilstyti vandeniu jos koją?

Elijokimas. Sabatės neužlaikymas. Už tai baudžiama mirtimi.

Jeruzales gyventojas. Praamžinasai pone!

Elijokimas. Taip, jei skaudėtų jai gerklė, tuomet galima butų ducti jai gerti vaistai, nes tą leidžia įsakymai . . . Koja? — Ne!

JERUZALES GYVENTOJAS. O jei užsiėtrys?

ELIJOKIMAS. Taip, jei užsiėtrytų ir gręstų gyvybei pavojus, tuomet įsakymai leidžia.

JERUZALES GYVENTOJAS (*nusiminęs, pusiau verkiančiu balsu*). Bet tuomet bus vėlu! (*Tuo tarpu iš užpakalinės gatvės ateina apsiaustu apsisiautęs vyras ir ramiai žiuri į Erodo rumus*).

ELIJOKIMAS (*nusigandęs, rodo į nežinomąjį*). Cit!... Jei miela gyvybė... Pažvelgk ten — į tą žmogų. Tai Dovidas, vienas iš gyvenančiųjų tyruose. Ateina jie miestan trumpą kalaviją po apsiaustu nešini. Ir jei susitinka žmogų, kurs nusideda prieš įsakymus, užpuola jį iš užpakalio. (*Nežinomasai prisiartina. Elijokimas atsistoja.*) Buk pasveikintas, šventasai vyre! Pažvelgk į mane, aš pažįstu tave. Nepalaiminsi tavo tarno? (*Nežinomasai praeina pro šalį ir dingsta gatvėje.*)

PASURAS. Šaltas prakaitas apipylė mane. Gal pats nežinai žmogus, kuomet nusidėjai.

JERUZALES GYVENTOJAS. Už kiek valandų jau prasidės šventė?

ELIJOKIMAS (*žiurėdamas į saulę*). Už šešių.

JERUZALES GYVENTOJAS. Ligi to laiko vaikščiosiu... O kas bus paskiau? (*Išeina nuo scenos nuliudęs.*)

PASURAS. Ištiesų, persekioja mus, hebrajiečius. Nemuša mųsų rymiečiai, tai muša įsakymai.

SCENA 6.

Tie patįs. Pusę scenos užima suėję žmonės, kurie, mosuodami rankomis, žiuri į Erodo rumus; tarp jų yra ir Akmonis. Paskiau kareiviai.

ELIJOKIMAS. Kas ten atsitiko? Akmony, pasakyk man. Kas ten atsitiko?

AKMONIS. Nežinai dar? Jonas yra mieste.

ELIJOKIMAS. Daug yra Jonų.

AKMONIS. Krikštytojas, žmogau!

ELIJOKIMAS. Krikštytojas? Kunigų ir parizėjų priešininkas? Kurį kiekvienas kabras prisiekė nužudyti? Gal suėmėte jį?

AKMONIS. Kalbi, yt sapnuodamas. Jei kas dabartiniu laiku, grasaujant rymiečių prakeiksmui, yra Izraėliuje ponu, tai jis juo yra. Atsistoja prekyvietėje ir šaukia; atsistoja prieš Avių Vartus ir šaukia — ką aš sakau? — šaukia? Jis kursto žmones...

ELIJOKIMAS. Prieš ką gi taip?

AKMONIS. Žinoma, prieš Erodą, — ir jo mylimąją. Ir prieš tos, jo mylimosios, vaisių.

VISI. Šalin Erodas! Mirtis Eroduil (*Ties sargybos buto durimis pasirodo du kareiviu.*)

PIRMASAI KAREIVIS. Ko čia ta minia bliauja?

ANTRASAI KAREIVIS. Mirtis Eroduil Ką tau pasakiau?! Reikia pabandyti. (*Imasi ranka už kardo.*)

PASURAS. Atsargiai! Kareiviai! (*Visi traukiasi atgal*).

PIRMASAI KAREIVIS (*juokdamasi*). Pabugo driskiai! (*Abudu kareiviai įeina sargybos butan.*)

SCENA 7.

Tie patįs. Amazajus ir Jorabas dar gatvėje iš kairės.

AMAZAJUS. Pažvelgk į juos! Ar gi tai ne pasityčiojimas iš Viešpaties? kas iš tikrųjų kabrų gali turėti ką bendro su šitais nusidėjėliais?

JORABAS. Jie pasigėrę Krikštytojo pamokslais, tečiaus perdaug blaivųs, kad lįsti į pinkles. Pratark į juos, tesusiprantie.

AMAZAJUS. Už Krikštytojo nugaros? Geriau velijū pasiutusį šunį už uodegos pagriebti... Kodėl męs, parizėjai, nepasinaudojome proga nudėti jį! Dabar jau pervėlu. Žmonės glaudžiasi prie jo. (*Minioje girdisi užganėdinimo balsai.*) Klausyk, tai seniau jie taip mumis džiaugdavosi! (*Pasitraukia gatvėn į kairę*).

SCENA 8.

Tie patįs be Amazajaus ir Jorabo. Jonas, Juozapato, Motiejaus, Manasos ir naujo žmonių burio lydimas, pasirodo gilumoje scenos iš kairės pusės.

JONAS (*puola ant šulinio paramsčiaus.*)

JUOZAPATAS. Pažvelgk, rabbi, kokia tau galė duota. Meilinasi prie tavęs, kaip šunyčiai. Jeruza-

lė, šventasai miestas, guli prie tavo kojų.

JONAS. Duokite man vandens.

MANASA (*semia vandenį.*)

AKMONIS. Pažiurėkite! Didisai pranašas geria, tarsi butų vienas iš mųsų.

PASURAS. Tas, kuo jis apsivilkęs, tai kuprio plaukai. Drasko jam kuną! Matyt, jog jis šventas vyras.

ELIJOKIMAS. Bet vilnų pirkliams nieko neduoda uždirbti. Jei visi butų toki šventieji, reiktų eit elgėtauti.

MOTIEJUS. Šalin. Nematote, kad įkyriate jam? (*Pasitraukia visi.*)

JUOZAPATAS. Dovanok, rabbi. Žmonės laukia. Ką įsakysi jiems?

JONAS. Tai Erodo namai?

JUOZAPATAS. Taip, rabbi. (*Tyla.*) Pasakyk, rabbi, ką turime daryti?

JONAS. Ar tai aš esmi šitų žmonių viešpats? Piemuo tegenie savo avis per erškėčius ar žolynus. Aš trokštu tyrų. Aš trokštu savo uolų.

JUOZAPATAS (*nusiminęs*). Rabbi.

JONAS. Sužadinau miegančias širdis, paraginau apsileidėlius, klystantiems parodžiau kelią. Vienas tik pyktis ant Erodo šaukiasi į dangų. Dabar gali leisti man pasišalinti, arba atsiųsti čia savo piktadarius. Bet ligšiol dar nei vienas kunigas nedrįso

užstoti man kelio. Nežiurint į tai — mano darbas Jeruzalėje užbaigtas.

MOTIEJUS. Priešingai, rabbi. Tavo darbas vos prasideda. Esame pirm išvažiuosiant kunigaikščiui. Žmonėms reikalingas kas nors, kad juos vestų.

JONAS. Į kur?

MOTIEJUS. Nežinome, rabbi.

JONAS. O kas gi žino? Ar tai aš esmi iš tų, kurie retėžiais apkala savo norų valią? Aš esmi balsas šaukiantis tyruose. Tam aš buvau pašauktas. Eikime. (*Pakįla.*)

ŽMONES (*stumdamiesi pirmyn*). Garbė Jonui!

Kadangi nori išeiti, užstoja jam kelią Amazajus ir Jorabas.

SCENA 9.

Tie patįs. Amazajus. Jorabas.

AMAZAJUS. Dovanok, didisai pranaše, kad męs ligšiol neatėjome pas tave krikštyties.

JONAS. Kas jųs esate?

JUOZAPATAS (*tyliai*). Atsargiai su jais, rabbi! Nešioja platų parizėjų apsiuvą. Jų broliai sėdi Taryboje.

AMAZAJUS. Esame menki žmoneliai, uolųs raštų knaisytojai.

JONAS. Gali buti. Bet ko norite?

AMAZAJUS. Nepaprastas žinias užgirdome apie

tave. Daugelis sako, buk tu esąs Elija, kiti gi sako, buk dar augštesnis už jį. Tikime tam, tik kad nedarai jo stebuklų.

PASURAS. Ar gi nepadąrē jis stebuklo ant manęs?

ELIJOKIMAS. Ant manęs jokių nepadarė stebuklų.

PASURAS. Taip! taip!

AMAZAJUS. Daug taip–pat girdime apie tavo dievotą gyvenimą, buk alkaująs ir meldžiąsis, tarsi tasai, kuriam valgis, gėrimas ir visa, kas tik žemiška, nereikalinga. Ir męs alkaujame, ir meldžiamės, ir trokštame vien tik gero. Bet įsakymai dar aštresni ir uolesni už mus. Todėl, rabbi, duok mums savo mokslo malonę ir pasakyk: kaip turime daryti su įsakymais?

JONAS. Kaip? Užstatote man kilpas ir duobes apdengiate lapais ir šakomis. Niekšai jųs, kas jums pasakė, kad išvengsite busimojo keršto? Bėda jums, kuomet ateis Jis, kurs galingesnis už mane. Jis turi jau savo rankose vėtyklę... Ir išvėtys viską. Kviečius surinks į savo aruodus, pelus gi sudegins amžinaja ugnimi.

PASURAS. Apie ką jis kalba?

AKMONIS. Tylėk. Apie Mesiją kalba.

ELIJOKIMAS. Apie kokį Mesiją?

JORABAS. Eikš, Amazajau! Aš bijau šito žmogaus.

Amazajus (*atstumdamas jį ranka*). Prisiartinome prie tavęs kaipo prašantieji, tu gi iškoliojai mus. Bet tiek to. Kadangi iškoliojai mus, gal turėjai tiesą. Tas, apie kurį kalbi, buk turįs ateiti, gal davė tau tiesą. Ar taip? (*Tyla.*) Žiurėk, Izraėliau! tavo pranašas tyli. Jei Mesija, tasai Mesija, apie kurį skelbė tyruose, a dabar ir ant prekyviečių, nedavė jam teisės kolioti mus, tai kas gi davė jam tą teisę? Žinote mus: męs prasti ir dievoti vyrai, visame elgiantisi pagal įsakymus.

Viens iš burio. Kas tai per vienas?

Elijokimas. Amazajus, mokslo vyras.

Žmones (*tyliai*). Girdite — Amazajus.

Kitas iš burio. Rabbi, nepalaiminsi mųsų?

Amazajus. Taip, mus, kurie, jei taip pasakysiu, esame kaip ir įsakymu dalimi. Męs gi tam neikuomet nieko pikto nepadarėme. Jei jis yra mums priešingas, tai tik dėlto, kad yra įsakymų priešininku.

Jonas. Meluoji!

Amazajus. Priešingai, jei meluoju, tai pamokyk mane, didisai pranaše, kuo yra tau įsakymai?

Juozapatas (*tyliai*). Taip, rabbi, pasisakyk, žmonės to laukia.

Jonas. Nieko neturiu bendro su įsakymais, kurių jųs ir jums panašųs sakoties esą žinovai. (*Judėjimas minioje.*)

JUOZAPATAS (*tyliai*). Rabbi! Ką kalbi? Nesuprantu tavęs.

JONAS. Bet ne įsakymus neapkenčiu aš. Aš neapkenčiu jus. Nes jųsų kumščia slėgia šituos žmones. Gerieji gi jųsų darbai — tai jų skausmas!

AMAZAJUS. Reikia dar, didisai pranaše, kad patvirtintumėt tai!

JONAS. Kas jųs esate, jųs valkatos, jųs, kurie norite rodyti visam pasauliui kelią, jog jums rodosi, kad paėmėte nuosavybėn įsakymus ir jų pildymą? Čia slėgiamieji žmonės kantriai šliaužia savo keliu, o jųs norite pasakyti jiems, kaip turi šliaužti?

AMAZAJUS. Taip, didisai pranaše, juk turi gi kaip nors šliaužti!

JONAS. Taip manai? Jie turi pakilti iš to!

AMAZAJUS. Taip visuomet skelbė visi kurstytojai, o jų skelbimo galas — kryžius ir kartuvės. Tu, kurį vadina didžiuoju pranašu, paklausyk manęs: Kuomet Viešpats pirmąsyk išgelbėjo savo žmones, ar žinai, kuo tai padarė? Įsakymais . . . O kuomet išgelbėjo juos antrąsyk, ar žinai, kuo tai padarė? Įsakymais . . . O jei męs tuos įsakymus pildome, jei juos sergime, kokiuo tai tikslu darome? Išgelbėjimui. Nes visuose mumyse gyvena toji viltis. Tik nerėkaujame dėlei to gatvėse.

ŽMONES (*murmėdami*) Turi tiesą . . . Taip, turi tiesą!

SCENA 10.

Tie patįs. Vienas po kito ateina prie šulinio maldininkai ir geria vandenį. Tarp jų ir Simonas Galilėjietis.

AMAZAJUS. Žiurėk! — atsigręžk! Pažvelgk į tuos maldininkus. Atvyko į čia su našuliais iš tolimų kraštų. Iš Egypto, nuo Eufrato, iš Sirijos, o net ir iš prakeiktosios rymiečių sostinės. Nežiurėjo jie į badą, nei į troškulį, nei į karštį, nei į dulkes. O ko čia jie atvyko? Dėl tų pačių įsakymų, kuriuos aš ir man panašųs žinome ir kuriuos sergime. O jei pasakei, kad nieko bendro su įsakymais neturi ir kad jų ne neapkenti, tai išaiškink mums: kokį turi savo meilėje įsakymą? Pamokyk mus, didisai pranaše, ir nekoliok mus!

JONAS (*tyli*).

JUOZAPATAS (*tyliai*). Perspėjau tave, rabbi.

AMAZAJUS (*ironiškai šypsodamasi*). Štai žiurėkite, jųs visi! žiurėkite! Man rodosi, tas didisai— (*Kadangi prisiartina prie jo liguista moteriškė daug sunkių daiktų ant pečių nešdama, jis rusčiai nusisuka.*) Nesiglausk prie manęs, idant nesusiterščiau! Ar nežinai, kad esmi kabras?

SIMONAS GALILEJIETIS (*į moteriškę*). Ne, nesiglausk prie jo, idant ir tu nesusiteptum....

AMAZAJUS. Ka—a—a!?

SIMONAS GALILEJIETIS. Nes tie, kurie vadina

tave kabru, parizėjai, patįs per save nešvarųs. Eikš! (*Veda moteriškę prie šulinio.*)

Amazajus. Piktžodžiauja prieš Dievą! (*Judėjimas minioje.*) Piktžodžiauja prieš Dievą! Kabras — ir nešvarus? Vyras, kurs nei rytą nei vakarą, nei dieną nei naktį nieko neveikia, tik pildo įsakymus, vyras, kuris daugiau kaip reikia daro plovimus, tas vyras — tas (*pusiau rėkdamas*) — kabras— nešvarus!

Jonas. Ištiesų, neradau atsakymo ant abypusio jo klausimo, ir štai jis pats suteikė jums tą atsakymą.

Amazajus. Ir nors sėdėtų tavyje išsyk septynios kiaulės, — tu, didisai pranaše, tečiaus man išrodo, lyg butum šventas. (*Į Galilėjietį.*) Žmogau, kokia tau piktoji dvasia apsėdo? Ar tu žydas? Iš kur gimimo? Kaip vardas?

Motiejus (*tyliai*). Nesisakyk vardo, jis nori pražudyti tave.

Simonas Galilėjietis (*ramiai*). Esmi žydas, vadinuos Simonas, atvykau gi iš Galilėjos.

Amazajus. Moki įsakymus ir supranti aukas?

Simonas Galilejietis. Virš įsakymų ir aukų yra meilė. (*Minia lyg nustebusi, lyg persigandusi.*)

Amazajus. Ar matote dabar, kad vertas yra teismo? (*Tyliai kursto žmones*).

Jonas (*priėjęs prie Galilėjiečio*). Kas išmo-

kino tave to? (*Kadangi tasai tyli, vėl klausia.*) Kas išmokino tave to?

MOTIEJUS (*tyliai sako Galilėjiečiui*). Bėgk, kol suims tave! (*Simonas krato galvą.*)

JONAS. Ta tavo širdies žinia prasta, bet baisi žinia,–ji nepaeina iš tavęs. (*Amazajaus pakurstyta minia artinasi prie Galilėjiečio.*) Šalin nuo jo! Vardan to, kuris turi ateiti, šalin nuo jo. (*Minia traukiasi atgal.*)

PASURAS. Žaidi, vyre, mųsų jausmais, kaip žaidžiama su mažais vaikais.

AMAZAJUS. Taip, dabar turiu tave, ką šituos trokštančius žmones girdai netyru vandeniu. Kur yra tas, kurs turi ateiti? Kur tavo Mesija? Kur tasai žydų karalius, apie kurį taip šauki? Parodyk mums jį dabar!

MINIA. (*sujudinta*). Bėda tau, jei neparodysi jo mums. (*Už scenos girdisi trubavimas. Staigi tyla. Iš sargybos buto išeina kareiviai.*)

JONAS (*garsiai*). Štai eina žydų karalius, kurį užsitarnavote.

SCENA 11.

Tie patįs. Erodas. Erodijada. Saloméja su palydovais pasirodo visų užpakalyje. Ties rumų vartais stovi kareivių burys. Ateinantiejie lipa laiptais žemyn. Tyla.

VIENAS IŠ PALYDOVŲ. Garbė Erodui! (*Visi tyli.*) Šaukkite, jųs šunįs.

ERODAS. Ko čia taip lenda ta minia? (*Į kareivių vadą.*) Jųs, ką sergite mane, pagal Rymo įsakymo, kodėl nenuvarote jų man nuo kelio? (*Kareiviai, vadui įsakius, atkišę durtuvus, artinasi prie minios.*)

AMAZAJUS (*stovįs minios pri-šakyje, atsisukęs šaukia*): „Bėda man! bėda man!" (*Bėga. Jorabas bėga, o paskui jį minia taip-pat pradeda bėgti. Ant vietos pasilieka tik Jonas, žiurėdamas į Erodą.*)

SALOMEJA. Mama, pažiurėk į šitą žmogų. Stovėjo prekyvietėje, o taip-pat ties rumais, visur, pro kur tik ėjome.

ERODIJADA. Ir visur buvo užimas aplink jį.

SALOMEJA. Žiurėk! mama, žiurėk! iš jo akių yt žaibas blyksi.

ERODAS. Eikime, moters? Jei dievoti Jeruzalės gyventojai užmiršo, kaip reikia sveikinti Erodas, tai turiu viltį (*žiurėdamas į kareivių vadą*) Rymas vėl pamokys juos!

KAREIVIŲ VADAS (*šypsodamasi trukčioja pečiais*).

ERODAS. Prašau eiti!

Erodas, Erodijada ir Salomėja su palydovais įeina rumuosna, kareiviai gi sargybos bustan.

SCENA 12.

Jonas. Juozapatas. Motiejus. Manasa. Akmonis. Pasuras. Žmonės.

AKMONIS (*besistumiančių pirmyn žmonių prie-*

šakyje). Dovanok mums, didisai pranaše! pabėgo parizėjai, yt bailiai! Žiurėk! štai glaudžiamės prie tavęs! Padėk mums!

ŽMONES. Padėk mums!

JONAS (*kaip per sapną*). Pasakykite man, kur nuėjo tas vyras iš Galilėjos?

MANASA. Nežinome, rabbi.

JONAS. Pajieškok jo! Atvesk jį pas mane.

MANASA. Gerai, rabbi.

JONAS. Ko norite?

VISI ŽMONES. Pasilikk su mumis, didisai pranaše! Prašome tavęs? Padėk mums.

JONAS (*su neįsitikėjimu, užsimąstęs*). Motiejau, Juozapatai, ar gi nesakė Jis: meilė?

(Uždanga nusileidžia.)

Antrasai veiksmas.

Rymo stiliaus salē Erodo rumuose. Dešinēj pusēj dengta koliumnada su prieangiu viršuje, prie kurių įtaisyta lipinēs. Prieangyje durįs į Salomējos kambarį. Partere antros durįs. Kairēje pusēj langas. Scenos gilumoj sofa ir kiti rakandai. Dešinēj pusēj tarp dviejų koliumnų brangi kēdē. Dyvonai ir žvērų kailiai.

SCENA 1.

Meka, Mirijam, Abi, paskiaus Salomėja. Lipinėmis lipa žemyn mergaitės.

SALOMEJA (*pro duris*) Ar nieko nėra?

MEKA. Tylėkite.

SALOMEJA. Tai eikiva. (*Nusileidžia žemyn.*) A! čia šviesu, ramu pasivaikščioti. Ar žinote jųs, kodėl mus uždaro viršuje kambariuose? Vakar dar liuosai galėjome bėgioti po visus prieangius, leista mums buvo be uždangų žaisti soduose ir juokties pro langus iš praeivių, o šiandien, nuo to laiko, kaip atvyko į čia dėdė, valandomis turim išsėdėti kambariuose, lyg tai gedulės butų . . . Kodėl? Niekas nežino, kodėl?

MEKA. Kunigaikštyte, pilni namai svetimų žmonių, kurių vakar nebuvo. Tetrarchos gi palydovai taip ir taikosi prie mergaičių.

SALOMEJA. Tegu tik ateina, aš jokių vyrų nebijau . . . Patinka man jie toki, koki yra . . . Myliu aš juos tokius, koki yra.

ABI. Ar pažįsti, kunigaištyte, vyrus?

SALOMEJA. Neturiu omenyje mųsų žmonių. Mųsiškiai nešioja barzdas, užtat aš jų nemyliu . . . Bet, kuomet vieną sykį buvau su tėvu Antiochijoj, ten mačiau dailius jaunikaičius. Tai graikai, kaip sakė man tėvas. Jie juokėsi . . . aš gi visa buvau paskiau kaip ne savo kailyje . . . Kodėl, Mirijam, taip esi liudna ir neklausai, ką kalbu? . . Juokkies, nes gausi . . . Jei nesijuoksi, liepsiu mušti tave.

MIRIJAM. Liepk mane, ponia, mušti.

SALOMEJA. Kur šiąnakt buvai? Rumų prižiurėtoja sakė, kad tu norėjusi aplankyti savo giminaitę . . . Turbut turi mylimąjį? Pasakyk, turi mylimąjį? (*Prisimeilindama.*) Kalbėk man apie jį tyliai, dovanosiu tau aukso žiedą.

MIRIJAM. Neturiu, poniute, nieko, kas mane mylėtų.

SALOMEJA. Neteisybę kalbate jųs, Judējietės, jųsų gi akįs apgaudinėja. Myliu tečiaus Jeruzalę. Patinka man ji, nes rodosi, kad Jeruzalėje vagčiomis bučiuoja saulė. Bet jųs nesuprantate to . . . Tam reikia turėti gįslose didžiojo Erodo kraujas. Mano motina turi jį . . . Nuo jos gi ir aš turiu . . . (*Pamąsčiusi.*) Mirijam, į kur šis langas išeina?

MIRIJAM. Nežinau, poniute; nęikuomet nebuvau šitoje salėje.

SALOMEJA. Tai eik ir pažiurėk.

MIRIJAM *žiuri pro langą ir nustęba.*

Salomeja. Ko taip nustebusi? Pasakyk, ką tu ten matai?

Mirijam. Daug yra žmonių ties šulniu...ir— —

Salomeja. Ir?

Mirijam. Negaliu...

Salomeja (*pakįla ir prieina prie lango*). A! (*Tyliai žiuri valandėlę pro langą.*) Mirijam, kas tai per vienas yra?

Mirijam (*sumišusi*). Apie ką, kunigaikštyte, klausi?

Salomeja. Tik apie vieną klausiu. Mirijam, mieloji Mirijam, neužsigink jo...

Mirijam. Tai —Jonas— Krikštytojas!

Abi ir Meka (*pribėga artyn*). Krikštytojas!

Salomeja. Tegu sau bus kuo nori... Žiurėkite, kaip apstojusi jį žmonių minia!

SCENA 2.

Tie patįs. Įeina Erodijada.

Meka. Poniute, tavo motina.

Visos trys mergaites *bėga nuo lango.*

Erodijada. Ką jųs, mergaitės, čia dirbate? Salomėja, tu?..ar gi gali kas sakyti, kad blogus įvedame papročius Jeruzalėje?

Salomeja. Man rodos, mama, kad taip yra kalbama.

Erodijada (*rusčiai*). Eik sau!

SALOMEJA. Einu, mama! (*Eina kiton pusėn ir atsistoja tarp prieangio kolumnų*).

ERODIJADA. Pasilikkite, mergaitės . . . Judėjietės esate?

MEKA. Taip, ponia.

ERODIJADA. Sužinojau, kad kaž-koks žmogus, kurį vadina Krikštytoju, sako prakalbas gatvėse ir kursto žmones daryti maištą. Kuri jųsų pažįsta tą žmogų?

MEKA (*rodydama į Mirijam*). Štai šita.

ABI. Tik nesenai prisipažino pažįstanti jį.

ERODIJADA. Ką žinai apie jį?

MIRIJAM. Tiek tiktai, kad šiąnakt meldžiaus prie jo kojų.

SALOMEJA (*prisiartindama prie jos*). Tu? tu?

MEKA. Dovanok, ponia, tik dabar da stovėjo jis ties šitų murų siena.

ERODIJADA. Parodykite man jį.

MEKA. Jau nebėra jo.

ERODIJADA (*į Mirijam*) Nubėgk paskui jį ir, atradusi, slapta atvesk man jį (*rodydama apačion į dešinę pusę*) pro anas duris.

SALOMEJA. Nę ji . . . aš nenoriu . . . ne ji!

ERODIJADA. Kodėl ne ji?

SALOMEJA (*glamonėdama Mirijam*). Tai mano mylimiausioji . . . Neleisiu jos nuo savęs! (*Prisiartinusi prie Erodijados*). Motina!

Erodijada. Tikras dar tebesi vaikas! (*Į Mirijam*) Eik!

Salomeja. Mirijam! (*Mirijam išeina.*)

Erodijada. Jau turi žalčio dantis burnoje?

Salomeja (*klaupiasi prieš ją ir apkabina jos kojas*). Dovanok, motina! Ar neesame kaip kitos?.. Kandame, ką mylime.

Erodijada (*tyliai*). O ką neapkenčiate?

Salomeja (*tyliai*). Tą bučiuojame.

Erodijada (*juokdamosi*). Vaikas! (*Bučiuoja ją*).

Salomeja (*juokdamosi*). Pabučiavai mane.

SCENA 3.

Tie patįs. Rumų prižiurėtojas.

Rumų prižiuretojas. Kunigaikštiene, mano valdonas, tetracha Erodas, nori matyties su tavim.

Erodijada (*užsitraukdama veidą uždangalu*). Eik sau — skubinkies — eik!

Salomeja. Mama, bijau šituose kambariuose buti. Ar man negalima buti su tavim?

Erodijada (*žiurėdama į duris*). Eik sau.

Salomeja (*išeina su mergaitėmis apačion*).

Erodijada. Ar tu rumų prižiurėtojas?

Rumų prižiuretojas. Taip.

Erodijada. Tai pastatyk sargybą ties anomis durimis. Kas įeis, tegu jau nebeišeina . . . Ir tylėk!

RUMŲ PRIŽIURETOJAS. Kas matė tave, tai žino, kad valdonė. Kaip gi aš vargšas galėčiau netylėti? (*Eina prie durų.*)

SCENA 4.

Tie patįs. Erodas. Gabalius. Meroklės. Jabada.

RUMŲ PRIŽIURETOJAS, *jiems įėjus, išeina.*

ERODAS. Kunigaikštiene, kas ilgai laukė laimės valandos, tas norėtų išgerti tą laimės taurę ligi dugno.— Todėl (*bučiuoja ją kakton ir luposna*) dovanok!

ERODIJADA. Ilsėjais?

ERODAS. Neikuomet neprivalai taip klausti manęs. Mano tėvas buvo vienas iš tų, kurie neikuomet netinginiuoja. (*Pasirodo Salomėja, kuri, Erodui ją pastebėjus, pasislepia.*) Ar turite prie savęs dukters?

ERODIJADA (*sausai*). Ne.

ERODAS (*linksi galva, šypsodamosi*). Tečiaus— neatsakyk man to, kunigaikštiene. Tai mano draugai, idant nepasakyčiau, tarnai, nes nėra jais.

MEROKLES. O, kunigaikštiene,— yra jais, idant galėtų buti draugais!

JABADA. Jie, kunigaikštiene, yra draugai, idant galėtų tarnauti!

GABALIUS. Ir mokama jiems už vieną ir antrą!

ERODAS (*juokdamasi*). Šis latras, kurį tik ką

pažinai, tai Gabalius iš Antiochijos. Kaip matai, kenčiu jo pašiepimus.

GABALIUS. Nes ir Didisai Erodas laikē sau pienaburnį.

ERODIJADA. Bet kartais, sako, ėmė sau ir antrą, dėlto butent, kad pirmąjį nuskandinus.

GABALIUS (*linkteri galvą ir šypsodamasi nusisuka šalin.*)

ERODAS. O šis — Meroklės, ritoris. Turi gerą kakarinę. Girdi jį Ryme, jei mano balso negirdi.

MEROKLES. Tol tečiaus nepadarys jis man linksmybės, kol nebus galima man, ponia, pasveikinti šauksmu: Garbė tau, karaliene?

ERODIJADA (*krupterėjus šypsosi, paskiau žiuri į Erodą.*)

MEROKLES (*prisiartinęs prie Gabaliaus, tyliai*). Gerai pataikei, bet aš dar geriau.

ERODAS. O štai šis visai priešingas aniems: tai Jabada, mano šviesa, mano sąžinė, kaip tik įžengiu Judėjos žemėn. Jis kiekvieną valandą žino, kas man reikia daryti, idant bučiau dievotas pagal dievotų mano žmonių papročio.

GABALIUS (*tyliai*). Nuduoda, lyg butų užmiršęs.

MEROKLES (*tyliai*). Mano, kad tokiuo budu bus panašesnis į tėvą.

ERODAS. Ką gi, pavyzdin, liepia man daryti dabartinė valanda?

Jabada. Viešpatie, jau saulė artie užsileidimo. Šventenyčioje papjauta velykinis tavo avinėlis, kurs guli ant kiemo, idant palaimintum jį. Tu kaipo tėvas ir šitų namų ponas—

Erodas. Ar aš pats turiu atlikti tai?

Jabada. Garbus tavo tēvas nedarė to, už tat užsitraukė žmonių rustybę.

Erodas. Palaiminimas tyresnis yra už pjovimą. (*Duoda ženklą visiems, kad atsitolintų.*) Prirengk visa. Tuoj ir aš ateisiu. (*Gabalius, Meroklės ir Jabada išeina.*)

SCENA 5.

Erodas. Erodijada. (Paskiau Salomėja su Meka ant gonkų.)

Erodas ir Erodijada (*stovi valandėlę tyliai viens prieš kitą*).

Erodijada. Užganėdintas?

Erodas. Tavo gerumas slėgia mane. Svarbiau man, ar tu užganėdinta.

Erodijada (*supratusi jo pašiepimą.*) Tris naktis neturėjau pastogės. Yt kokia valkata vilkaus keliu visa sudulkėjusi. Apleido mane tarnaitės. Tik viena Salomėja neapleido manęs. Išplėšiau aš jai tėvą, tēvui gi išplėšiau vaiką! Matai, kiek padariau dėl tavęs.

Erodas. Išvijau žmoną, kuri taip–pat kalbėjo man apie meilę. Pabėgo pas savo tėvą. — Šis gi

rengiasi į karą, norėdamas atkeršyti vaiko gėdą, man gi truksta tik mažmožio: kariuomenės. Ryme grasina man neapykanta, brolis keikia mane, Judėja piršteis bado mane... Matai, kaip mažai padariau dėl tavęs.

Erodijada. Ir tu gailies to?

Erodas. Ne. — Dovanok, jei papeiksiu tave, kad perankstі atėjai.

Erodijada. Neikuomet negirdējau karštesnio pasveikinimo, kaip šis „peranksti".

Erodas. Prašau tavęs tik neaiškinti blogai šitų mano žodžių.

Erodijada. Kad ilgėjimas stumte-stumė mane prie tavęs, nedrįstu sakyt to.

Erodas (*šypsodamasi*). Sakyk.

Erodijada. Ar neatsimeni dienų —garsių žvilgėsių ir tylių priesaikų —kuomet kiekvienas atsidusimas, kiekvienas sakinys taip buvo karštai priimamas?

Erodas. Kaip gi galėčiau užmiršti tai, mano brangioji, kaip gi galėčiau užmiršti?

Erodijada. O tečiaus nebeatmeni tų nakčių, kuomet klystančios kojos ieškojo kelio į kvēpjančius daržus, kuomet dvi esybi karštai dalijosi tarp savęs linksmumu ir nuliudimu?

Erodas. Kaip gi galėčiau užmiršti, mano mieloji, kaip gi galėčiau užmiršti?

Erodijada. Pasirengiau indijiečių rubais, gra-

natų gėlėmis apsibarsčiau kaklą, o plaukus aukso dulkėmis, bet tu nematai to... Mano kalba — tai mylimosios kalba, bet tu jos negirdi... (*Ant gonkų pasirodo Salomėja su Meka. Erodas pamato ją.*)

SALOMEJA. Palauk, pažiurėsiu, ar jau atėjo. (*Žiuri apačion, pamačius gi Erodą pasislėpia.*)

ERODIJADA (*pastebėjusi jo nusiminimą*). Išties ų! ar tu negirdi jos!

ERODAS (*skubotai*). Kaip tai? To, apie ką tu man pasakoji, užtektinai prisiklausęs esu. Šiandien gi, man rodos, turime ką svarbesnio apsvarstyti.

ERODIJADA. Ar manai, kad buvau tingine?... Laikai mane viena tų, kuri ateina prašyti meilavimų? Pažvelgk į mane? Tai ne tavo mylimoji! Jos jau nėra! Pažvelgk į tavo ponią!

ERODAS. Žiuriu–ir matau moteriškę, kuri šėlsta.

ERODIJADA. Kaip valdžios troškimas valdo tave, kaip slapta rustybė yra apėmusi tave—

ERODAS (*nusiminęs*). Kas tau pasakė tai? iš kur...

ERODIJADA. Taip, aš tave kiaurai žinau. Tą valandą, kuomet sakei, kad šėlstu, manei, kaip čia kuogreičiau mane išsivarius. Pienburny, tu!.. Išsivyk iš savęs visa tai, ką vadini savastimi, ką gavai nuosavybėn iš ano didžiojo, kuriam neikuomet neprilygsi.

ERODAS. Moteriške!.. kaip... (*nebegali iš susijudinimo kalbėti.*)

Erodijada (*šypsodamosi*). Sakyk. Nes, jei nereikalauji manęs meilei, tai gal reikalauji manęs kam kitam.

Erodas (*perėjęs kelis sykius per sceną*). Kuriam neikuomet neprilygsiu? Kuo yra žmogus, kuris rustybėje saldžiai juokiasi?.. Bailys?... Kuo yra žmogus, neteisybę kalbąs?... Veidmainys?... Kuo yra žmogus, kuris ryja savo pono seilę?... Tarnaujančiu? Ne... Nes taip darė ir Jis... Bet susijudinime traukė iš makšties kardą ir kapojo į gabalėlius — draugą ir priešininką, kiekvieną, kas tik jam ant kelio stovėjo. Net visagalįs Rymo valdonas drebėjo prieš jo galybę... Ir mano kraujas pradeda virti ir aš noriu . . . bet aš neturiu kardo. Todėl aš ir toliau saldžiai juoksiuos ir, kaipo Erodo sunus, ir sekantis jį, kaip bezdžionė, rysiu kunigų seilę . . .

Erodijada. O jei šventyklos kunigai atsistotų prie tavęs kaipo apgynėjai nuo įširdusių žmonių, ar tuomet mažiau abejotum apie save?

Erodas. Apie save neabejoju. To gi, apie ką kalbi, neikuomet negali buti.

Erodijada (*prieina prie vidurinių durų ir atidaro jas. Įeina durininkė*). Ką man praneši?

Durininke. Ponia, atvyko iš arcikunigo du pasiuntiniu su nauja žinia.

Erodijada. Įvesk juos salėn . . . tegu ten palaukia. (*Durininkė išeina.*)

ERODAS (*rusčiai šypsodamosi*). Gal jau jie skelbia tai visam pasauliui? Gal naujus prakeiksmus praneša?

ERODIJADA. Klysti, drauge. Mažas palaiminimas skverbiasi į duris. Jeigu patinka tau, įleisk jį.

ERODAS. Sapnuoji!

ERODIJADA. Paklausyk. Kodėl pergreit įėjau pirm tavęs šitan tuščiau naman? Kaip tik atvykau į čia, nuo to laiko vedu derybas su kunigais . . .

ERODAS. Tu!

ERODIJADA. Ir ką gi, jei neslėptum nuo žmonių nusidėjėlės, bet įvestum rytoj šventyklon? Ar gi tai nejuokinga butų valanda, jei arcikunigas taip tėviškai priimtų pabėgusią tavo brolio moterį?

ERODAS. Ką gi jam užtai pardavei?

ERODIJADA. Dovanojama tai, kas duodasi.

ERODAS. Įtikės tau tas, kas jų nežino — šitų aukuro plėšikų.

ERODIJADA. Atbulai. (*Tyliai.*) Turime prižadėti ir užtikrinti, kad neikuomet nesirupinsime Ryme Judėja, tuomet gal ir sutiks.

ERODAS. Ir ką gi atsakei ant to —

ERODIJADA. Prižadėjau. Kaip gi kitaip ? . . Už save . . . O taip-pat ir už tave . . .

ERODAS (*rodydamas į save*). Dar nieko nelaimėjai, o jau išduodi?

ERODIJADA. Juk rodėsi man, tarsi šią valandą girdėjau tave šaukianties kardo . . . (*šypsodamosi.*)

Tapęs karaliumi, galėsi užmušinėti visus, kuriems prižadėjai, kad nebusi juo.

Erodas (*žiurėdamas į ją*). Moteriške!

Erodijada. Ar vis dar tebesirodo tau, kad apleidžiau namus dėl pabučiavimo?

Erodas. Net baisu man žiurint į tave!... Bet jei net kunigus palenkei savo pusėn, vis gi nežinau gerai dar šimtągalvių žmonių. Savo karaliui svaidė kadais čia aukas veidan, Barachijaus sunų nužudė tarp šventyklos ir aukuro. O ar nežinai, kad mieste yra Krikštytojas!..

Erodijada. Prie jo, patariu tau, artinkies tik su budelio kalavija (*juokiasi*).

SCENA 6.

Tie patįs. Jabada ir keli tarnai.

Jabada. Dovanok, pone, avinėlis gatavas.

Erodas. Pirmiausiai išklausysime jųsų kunigų, jeigu taip jųsų, jeigu taip — patinka mųsų valdonei.

Erodijada (*šypsosi patvirtinančiai*).

Visi išeina.

SCENA 7.

Jonas. Mirijam.

Mirijam (*įeidama dešine puse pro duris*). Teikkios palaukti, rabbi, čia jos. Ką įsakysi tavo tarnaitei.

JONAS (*pakrato galvą*).

MIRIJAM (*bučiuoja jo rubus ir išeina*).

SCENA 8.

Jonas stovi valandėlę vienas. Paskiau įeina Salomėja lydima Mekos, Abi ir kitų dviejų mergaičių.

SALOMEJA (*prieina tyliai net prie gonkų, žiuri į Joną, jieško ant savo krutinės žolyno ir, nieko neradusi, grįžta atgal prie Mekos*). Duok, ką turi už juostos. (*Ima rožes, kurias paduoda jai Meka ir svaido jas žemyn.*) Nematė jų . . . Atnešk daugiau žolynų ir mųsų arfas atneškite . . . Meka pasiliks. — Kitaip bijočiau. (*Mergaitės, išskiriant Meką, išeina.*) Tu, Judėjos tyrų gyventojau, neapgalės manęs tavo akių žvilgėsis. (*Sugrįžta mergaitės.*) Duokite . . . rožes — (*slėpia galvą žolynuose*). Dar norėčiau turėti narcizų. Ne, pasilikkite ir dainuokite dainą, kurią išmokiau jus vakar, tą dainelę, kurią dainuoja Antiochijoje šokėjos . . . Tik tyliai, kad nepersigąstų mųsų . . . Kur Mirijam?

ABI. Nenorėjo.

SALOMEJA (*per dantis*). Nenorėjo!.. Pamatė rožę . . . Pakelia ją—kaip kažką, kuo neikuomet... Te jų daugiau — daugiau — daugiau – (*pila rožes ant jo*).

MERGAITES (*dainuoja dainelę arfoms pritariant*).

JONAS (*žiuri nustebęs augštyn. Žolynai pi-

liasi jam ant galvos; jis traukiasi atgal). Kas gi gi čia daro sau juokus iš manęs?

SALOMEJA (*pamažu nueina žemyn*). Aš, mokytojau!

JONAS. Kas tu esi?

SALOMEJA. Aš esu lygumų rožė.

JONAS. Žaisk su sau lygiais . . . Manęs gi neliesk . . . Arba eik ir pašaukk tą, kuri pašaukė į čia mane . . .

SALOMEJA. Motiną?

JONAS. Tu Saloméja, tos . . .

SALOMEJA. Taip.

JONAS. Leisk man, mergaite, pažvelgti į akis.

SALOMEJA. Žiurėk, mokytojau.

JONAS. Mergaite, ar žinai šitų namų biaurumą? Ar ir tu kalta drauge su kaltininkais?

SALOMEJA. Mokytojau, pažvelgk į mane dar sykį. Argi neesu jaunutė tarp Izraeliaus dukterų? Jaunystė gi, girdėjau, nežino kaltės, nei kaltininkų. Žiurėk, laikė mane uždarę kambariuose, bet aš pabėgau iš ten ir atsiduriau čia, nes žinojau, jog tu, mokytojau, esi čia.

JONAS. Kaip gi aš turėčiau pasakyti audrai: užeik ant jos? — o tvanui: užliek ją?

SALOMEJA. Kalbėk, mokytojau, nors aš nesuprantu, ką kalbi. O žinai tu, kad nusidedame dabar pagal žydų prisakymus? Męs abudu — o taip! Ma-

no draugės išėjo, o ar gi neužginta žydų vyrams buti du-vienu su mergaite?

Jonas. Neesu du-vienu su tavim. Už tavo pečių stovi šešėliai tų, kurie atvilko tave linksmybių lizdan.

Salomeja. Aš, mokytojau, turiu savo linksmybes. Kas man rupi kitų linksmybės? Skaičiau seniau, kad paslēptieji vandens esą saldųs, auklė gi pasakojo man, kad neliestasai turtas šviečia tiktai nejieškančiam . . . Neteisybė, nejieškojai manęs?

Jonas. Tavo kalba apgauli.

Salomeja. Tegu bus ir taip! Pamanyk, kad ir mųsų sapnai tokie pat. Kuomet bėgau į čia su motina, atvykome naktį aguonomis apsėtan lankan... Ant žolynų žibėjo rasa. Žolynai gi visi išrodė pilki ir visi buvo susitraukę, nes buvo naktis . . . Bet dabar visi išsiskėtę — ir, man rodos, mano skruosteliai raudonuoja jų atspindyje.

Jonas. Dėkinga esi tarp Jeruzalės dukterų... verks tavęs visi.

Salomeja. Kodėl gi verks? Ar gi turiu eiti ant aukų aukuro? Mokytojau, aš ne! Sergėk tu mane! Girdėjau, mokytojau, apie karalių, kuris padarė sutartį su saule. Tu taip-pat?

Jonas (*linguoja galva, patvirtindamas tai*).

Salomeja. Todėl padarysiu sutartį su tavim. Ar aš busiu tavo saule, tu gi mano karalium? Ar tu busi saule, o aš tavo karaliene?

Jonas. Mergaite! negaliu aš buti saule, nei tu karalium. Tu gi pasišalink nuo manęs... Skubinkies, eik sau... Nes esu pasiųstas iškeikti tave.

Salomeja. Einu...einu...jau... (*Puola įeinančiai Erodijadai ant krutinės.*)

SCENA 9.

Tie patįs. Erodijada ir jos moters.

Salomeja. Dovanok, motina, ir leisk man buti prie tavęs.

Erodijada. Ei tu, ką taip iš augšto žiuri į mane, ar tai tu kurstai žmones prieš mane?

Jonas. Aš esu tas, kurį pašaukei.

Erodijada (*sėsdamosi kedėn*). Prisiartink prie manęs.

Jonas. Pašalink iš čia savo moteris ir šitą vaiką, kad nesudegtų jos dušia, kol dar nesubrendusi.

Erodijada. Teišeinie moters. (*Moters išeina.*) Bet šis vaikas tai yra mano likimo draugas. Ką aš pasakysiu tau, leista klausyti ir jai.

Jonas. Bet ką aš pasakysiu, sergėk ją nuo to.

Erodijada. Pastebėjai, pranaše? Prie durų stovi ginkluoti žmonės. Atsimink pavojų, idant nesusitiktum su mirčia.

Jonas. Gyvenimui tarnauju, pavojaus gi visai nepažįstu.

Erodijada. Gerbiu tavo įsitikėjimą ir todėl

kalbėsiu į tave kaipo draugė. Didybė visuomet nusilenkia prieš didybę, todėl ir aš lenkiuos prieš tave.

SALOMEJA (*kuri sėdėjo prie jos kojų, griebia ją ir apkabina jos kaklą*).

ERODIJADA. Už tai, kad kolioji mane ant Jeruzalės rinkos, nesibarsiu su tavim, kadangi nepažįsti manęs . . . Tečiaus nepatiko man, kad kurstai minią prieš mane. Skaičiau tave rimtesniu, — tavo gi vienstipystę turtingesne.

JONAS. Ne tam atėjau, kad tu man girtum ar peiktum. Vieną turiu tau paklausimą: Ar rytoj, kaipo pirmą velykų dieną, įeisi šventyklon prie tetrarchos šono?

ERODIJADA (*ironiškai*). Matau, didisai pranaše, kad tavo pyktis ant retėžio, kuriuo žvangini. Kol jį nutrauksi, leisk ir man užduoti klausimą, nes štai rengiuos prisiartinti prie tavęs ir užkariauti tave sau. Pažiurėk į mane: ar ne masina tavęs marmuro baltumas ir aukso skaistumas?

Jonas (*tyli*).

ERODIJADA. Arba — (*rodydama į sėdinčią prie jos kojų Salomėją*) — ar nesudrebėjo tavo širdis, pažvelgus į šitą jaunystės žiedą?

JONAS (*tyli*).

ERODIJADA. Arba — ar neikuomet nemanai apie galybę ir apie šio pasaulio karalybes?

JONAS (*patylėjęs*). Nori papirkti mane? Bet

ar žinai tu savo kainą? Pusantro gorčiaus miežių— tai perdidelis mokestis už tave . . . kadangi tavo vardas paleistuvė, o ant tavo kaktos parašyta: apgavikė.

Erodijada (*pakilusi*). Tu! tu!

Salomeja (*apkabindama ją*). Motina!

Erodijada (*kiek nurimusi, ironiškai, šaltai*). Privalyčiau uždaryti tave, bet noriu dar pakalbėti valandėlę. Paklausyk dar manęs: kas pasisavina sau teisę buti žmonių teisėju, privalo dalyvauti jų darbuose ir buti žmogumi tarp žmonių.

Jonas (*nustebęs*). Ką tu pasakei?

Erodijada. Bet tu taip toli stovi nuo žmonių, kad net žmonių širdies plakimas išrodo tau nesąmone. Turbut tyrų vėjas išmokė tave neapykantos,— ką gi tu žinai apie tuos, kurie gyvena ir nori mirti dėl savo meilės?

Jonas. Ir tu kalbi apie meilę — tu?

Erodijada. Matai, juokiuosi iš tavęs, tu, didisai pranaše. (*Juokiasi.*)

Salomeja. Motina! pažvelgk į jį — tylėk!

Jonas. Taikyk savo nuodus į mane, o gerai pataikei juos. Bet (*rodydamas į langą*) pažvelgk į tuos žmones, kurie griežia dantis ant tavęs, nes atėmei iš jų paskutinį duonos kasnį. Sakai, kad nepažįstu jų . . . Bet aš žinau jų vargus, jų nelaimes, ir, atsistojęs prieš tave sakau tau: Bėda tau, jei tu

prisidėjai prie jų vargų ir nelaimių padauginimo. Bėda tau! bēda!

Erodijada (*pribėgusi prie durų*). Sargyba— sargyba!

SCENA 10.

Tie patįs. Du sargybos kareiviu.

Erodijada. Išveskite šitą żmogų.

Jonas (*šypsodamosi*). Żiurėk tiktai, ką darai man!

Erodijada. Išveskite šitą żmogų — šalin — ant gatvės . . . (*puola kedėn.*)

Salomeja. Atėjai liepsnoje!

Jonas (*traukiasi prie durų*).

(Uždanga nusileidžia.)

Treciasai veiksmas.

Grįčia Juozapato namuose. Gilumoje durįs į gatvę, šale jų geležimis užkalti langai. Kairēj pusēj durįs į kitą grįčią, dešinēj pusēj taip–pat durįs. Priešakyje kairēj pusēj batsiuvio įrankiai. Viduj scenos stalas, aplinkui kurį daug mažų žemučių staliukų. Dešinēj pusēj lova, prie jos staliukas ir didelis stalas. Visa neturtinga, bet netuščia. Grįčia apšviesta molinēmis lemputēmis.

SCENA 1.

Jaėlė su vaiku prie krūties. Du kitu vaiku šale jos. Kairėj pusėj stovi kelios moters ir klausosi pro duris, už kurių girdėt psalmų giedojimas. Gieda vyrai.

Berniukas. Ką jie dabar, mama, gieda?

Jaele (*išbalusi*). Jie, mano vaikeli, gieda psalmes.

Berniukas. Ar, mama, ir pranašas gieda drauge su jais?

Jaele. Negaliu užgirsti to, vaikeli. (*Pro vidurines duris įeina dvi moteri.*)

Pirmoji iejusiųjų. Jaėle, girdėjome, kad tavo namuose valgo velykas didisai pranašas. Ar pavelysi pamatyt jį?

Jaele. Įeik gi.

Viena pirmiau buvusiųjų moterų. Paskutinis, ten, kairėj pusėj— tai jis.

Pirmoji. Tas, kurs taip neramus sėdi?

ANTROJI. Aš bijočiau jo. (*Tuo tarpu nutįla giesmės.*)

PIRMOJI. Sako, buk atėjęs miestan Erodo teistų. Ar teisybė, Jaėle?

JAELE. Nežinau.

BERNIUKAS. Żiurėk, mama, dabar geria ketvirtą taurę. Tuojau ateis.

PIRMOJI Ar jis palaimino ketvirtąją taurę?

ANTROJI. Ne, Juozapatas.

PIRMOJI. Kodėl gi, Jaėle, ne jis?

JAELE (*nieko neatsako*).

PIRMOJI Żiurėkite, pakįla.

KITA. Jaėle, ar ateina čia?

JAELE. Štai lova, kurioje ilsėsis.

KELIOS. Tai sudiev, Jaėle.

JAELE. Sudiev. (*Išbėga moters.*)

SCENA 2.

Jaėlė su vaikais. Jonas. Juozapatas. Amarija.

JUOZAPATAS. Čia pats vienas esi, rabbi. Kiti pasiliko kieme.

JONAS. Ačiu tau, Juozapatai.

AMARIJA. Ir nuo manęs ačiu, Juozapatai.

JUOZAPATAS. Padėkavok, Amarija, jam, kad valgei su mumis. (*Kuomet Jonas sėdasi, tyliai Amarijai.*) Eiva! (*Pamato Jaėlę, kuri nepastebėta stovėjo prie durų.*) Jaėle, ir tu čia su vaikučiais?

JONAS. Ar tai, Juozapatai, tavo žmona?

JUOZAPATAS. Taip, rąbbi.

JONAS. Ir vaikai tavo?

JUOZAPATAS. Taip, rabbi.

JONAS. Neikuomet nesakei man, kad . . . Tavo vardas Jaėlė — tai vadino tave?

JAELE. Taip, rabbi.

JONAS. Kodēl neprisiartini?

BERNIUKAS. Bijome tavęs, rabbi.

JONAS (*šypsodamosi*). Kodėl gi bijote?

BERNIUKAS. Nežinau.

JUOZAPATAS. Dovanok jam, rabbi, matai, jis—

JONAS. Juozapatai, ar įtikėsi man savuosius valandėlei?

JUOZAPATAS (*išeina su Amarija*).

SCENA 3.

Jonas. Jaėlė. Vaikai.

JONAS. Liudnai žiuri tavo, Jaėle, akįs. Ar kokį neramumą turi širdyje.

JAELE. Klaupkies, mano suneli, Baruke, klaupkite abudu.

BERNIUKAS (*verksmingu balsu*). Mama!

JONAS. Kas čia bus, Jaėle?

JAELE. Sakykite: prašome, rabbi!

VAIKAI. Prašome, rabbi.

JAELE. Ir šitie mažutėliai prašo, nors dar nemoka prašyti—

JONAS. Ko prašo?

JAELE. Idant sugrąžintum jiems tėvą, nes, žiurėk, neturi duonos.

JONAS (*pakelia vaikus*). Tik ką valgėme tavo namuose avinėlį, o tu sakai, kad neturime duonos.

JAELE. Ne apie šiandieną kalbu, šiandien ir biedniausis žmogus turi. Žiurėk, rabbi! ištiesų esi didis pranašas ir daug davei žmonėms, bet man atėmei — man ir šitiems vaikams — mums atėmei visa, ką turime.

JONAS. Kaip gi tai, Jaėle, gali buti?

JAELE. Žiurėk! Nuo senai mano vyras vaikščioja pas tave į tyrus, tuomet rudįja čia šitos geležįs ir laukia bado. Bet noriai kęstumėm badą ir mirtumėm badu už jį, jei nebutum atėmęs iš mus jo širdies ir jo meilės.

JONAS. Ar gi ir tu esi viena iš tų, kurios sako: Meilė augštesnė yra už įsakymus ir aukas?

JAELE (*bailiai*). Nesakiau to, rabbi. — Nori įtraukti mane nelaimėn prieš kunigus?

JONAS. Taip manai savo širdyje?

JAELE. Rabbi!

JONAS. Jei ateitumet pas mane, mano tyruosna, parodyčiau jums tą, kuris turi suteikti maistą badaujantiems. Čia vargšas esu. Eikite, neturiu čia ką

su jumis veikti. (*Jaėlė eina su vaikais prie durų, Jonas duoda ženklą, kad sugrįžtų*).

JAELE. Rabbi! (*Išeina su vaikais.*)

SCENA 4.

Jonas. Juozapatas. Amarija.

JONAS. Juozapatai, kaip senai aš tave pažįstu?

JUOZAPATAS. Pora metų, kada atėjau pas tave krikštyties.

JONAS. Ir dažnai nuo to laiko ateidavai?

JUOZAPATAS. Kuomet gi nebuvau pas tave, rabbi?

JONAS. Neikuomet nežinojau, kad esi batsiuvis ir kad tavo vaikai nori duonos. Man rodos, kad aš tečiaus nepažįstu tavęs, Juozapatai.

JUOZAPATAS. Tai, kas tik geresnio yra manyje, tu žinai. Tu man davei tai.

JONAS. Taigi žinau tik save. Ir nieko taippat nežinau apie tave, Amarija. Vieną tik žinau — atsiųstas esu — — —

JUOZAPATAS. Rabbi!

JONAS. Sakė butent man viena, kad nepažįstu jųsų . . . Viena tų, kurių lupose „meilė" . . . Ir manau . . . Tečiau, nors ir pažinčiau jus, nemylėčiau jųsų, bet teisčiau vardu to — kieno vardu? Nežinote?

JUOZAPATAS. Vardu to, kuris turi ateiti, taip mokei mus, mokytojau!

AMARIJA (*tyliai*). Jau antra valanda. Ar nepakalbėsi su juo apie Erodą!

JONAS (*artinanties prie jo Juozapatui*). Pasiunčiau jaunesnįjį iš jųsų, kad pajieškotų Galilėjiečio. Kur jis?

JUOZAPATAS. Dar nesugrįžo, mokytojau.

JONAS. Noriu Galilėjiečio . . . Atveskite man jį. . . Žiurėkite! mano karaliuje ilsisi mano jiegą. O nors tarnauju jam kaip netikęs indas, — tarnauju jam pagal savo išgalę. . . Liudijau apie jį — neteisybė? Padariau tai?

JUOZAPATAS. Ištiesų padarei tai, rabbi.

JONAS. Bet ir tasai liudijimas augo mano širdyje. Kuomet ateis, ar pasiduos jam?

JUOZAPATAS. Padarys tai, mokytojau, nes Dievas jį atsiunčia.

JONAS. Ar mano dušia nepažino jo, kaip aš nepažinau jųsų . . .

SCENA 5.

Tie patįs. Motiejus.

JONAS. Motiejau! — nematei Manasos?

MOTIEJUS. Ne, rabbi; atėjau pas tave naktį iš Erodo priežasties.

JONAS. Iš Erodo priežasties. (*Sėdasi nusigręžęs*).

MOTIEJUS. Siunčiau sužinoti į rumus net ligi pat velykų vakarienės. Kunigai įeidinėjo ir išeidinėjo. Apie ką kalbėjosi, niekas nežino. Jei ateis ant rytmetinių aukų aštuntą valandą ryte, kaip paprastai iškilmių dienomis taip daro —jei ateis su moteriške — jei tokiuo budu spiaus savo nuodėme žmonėms akysna, pasakyk, rabbi, kas bus? (*Jonas nieko neatsako.*)

AMARIJA. Negirdi tavęs.

JUOZAPATAS Mąsto apie Galilėjietį.

JONAS. Girdėjau, kad vienas jųsų kalbėjo apie nuodėmę. — Žinote, kokiais paprastai pasipuošia nuodėmė rubais, išeidama tarp žmonių? sakykite: puikybės — sakykite: neapykantos, sakykite, ką norite, aš juoksiuos iš jųsų. Klausykite ir įsidėmėkite tai. Labiausiai puošiasi meile.

MOTIEJUS. Rabbi! dovanok! Žmonės laukia tavęs . . . Kiek tik jų vartosi lovose, laukdami ryto, visi tik apie vieną mąsto: teismas — teismas Erodui.

JONAS. Teismas Erodui — taip.

JUOZAPATAS. Ir tu turi teisti jį. Ne kas kitas, tik tu.

JONAS. Teisiu jį.

MOTIEJUS. Jį ir jo moterį

JONAS. Jį ir jo moterį. Abejojate?

MOTIEJUS. Dovanok, jei abejojame.

JONAS (*klausydamas durų linkon*). Tylėkite!... tai . . . Manasa . . .

SCENA 6.

Tie patįs. Mirijam.

JONAS. Mirijam, tu? Ko nori?

MIRIJAM (*be kvapo*). Pabėgau iš rumų . . . Sargyba gaudė mane. Gal — bus tau naudinga — ką žinau.

JONAS. Sakyk aniems . . . Jiems gali buti tai naudinga.

JUOZAPATAS. Sakyk, Mirijam.

MIRIJAM. Kad mokytojas neklauso manęs. Jųs gi mažai man rupite.

JONAS. Klausau, Mirijam.

MIRIJAM. Tik ką įsakyta tarnams, idant visa butų prirengta prie ėjimo — dar nakties metu, kad visi butų prie šventyklos, pirm negu susirinks didelė žmonių minia. Tokiuo budu norima išvengti žmonių ir tavo, mokytojau, keršto.

MOKINIAI. Nebus taip!... Ištiesų!... Nebus taip!

JUOZAPATAS. Tu sužinojai, Mirijam, pro kurias jie duris turi įeiti šventyklon?

MIRIJAM. Tarnaujantieji kalbėjo apie Suzano vartus.

JUOZAPATAS. Ar bus su jais Rymo kareiviai?

MIRIJAM. To tai nesužinojau.

JUOZAPATAS. Mokytojau, ką patari daryti?

JONAS. Ir vėl patariu jums, eikite gatvėn. Aš gi sužinosiu iš ano Galilėjiečio, kas jums patarti.

MOTIEJUS. Ar supranti jį?

JUOZAPATAS. Geriau man butų, kad nesuprasčiau jo. (*Juozapatas, Motiejus ir Amarija išeina.*)

SCENA 7.

Jonas. Mirijam.

Mirijam prisispaudė šale durų prie sienos ir bailiai žiuri į Joną, kuris užsimąstęs nusigręžė.

JONAS (*pastebėjęs ją*). Mirijam, ar dar tu čia?

MIRIJAM. Dovanok, mokytojau! Truputį bijojau. Nes jei dabar grįšiu, sargyba sugaus mane prie vartų.

JONAS. Kaip tai? Ar gi praėjusią naktį nebuvai atėjusi pas mane į tyrus?

MIRIJAM. Tuomet niekas dar nežiuojo su kuo bendraujuos.

JONAS. Kas tu esi? Sakyk man apie save. Kas yra tavo tėvas?

MIRIJAM. Tėvo neturiu — neturiu ir motinos. Visa šalis pilna tokių našlaičių, kaip ir aš. Perdaug net jų yra.

JONAS. O kodėl nuėjai tarnauti rumuosna?

MIRIJAM. Sako, buk anuomet aš sėdėjusi ant slenkščio ir žaidžiusi akmenėliais. O kuomet prisi-

artinęs vakaras, pasigailėję jie manęs ir įtraukę rumuosna. Nuo to laiko gyvenu rumuose ir daugiau nieko nežinau.

JONAS. Gerai man tarnauji, Mirijam. Kodėl tarnauji man?

MIRIJAM. Nežinau . . .

JONAS. Ir tarnauji man be naudos. Žinai tai?

MIRIJAM. Žinau.

JONAS. O nenubaus tavęs?

MIRIJAM. Jie mane —

JONAS. Sakyk!

MIRIJAM. Pone, kas iš to?

JONAS. Ar tarnauji tam, kuris turi ateiti?

MIRIJAM. Pone! Kas tai žino? Jei nematau tavęs, ilgiuos jo — o kuomet kalbu apie jį, matau tik tave.

JONAS. Jųs, žmonės — jųsų dušiose užimas, kaip kad nuo didelio vandens — aš turiu visus juos traukti kruvon prie didelės upės, o man rodosi, kad gerčiau iš tos upės.

MIRIJAM. Mokytojau, aš einu sau. O nors tarnavau tau be naudos, padaryk man malonę, pagirk mane.

JONAS. Matau tave sėdinčią ant slenksčio, kaip anuomet, ir žaidžiančią—su savo gyvenimu. Ir gaila man tavęs. Bet negaliu įtraukti tavęs. Eik, mergaite, eik, ir -- (*klauso*)

MIRIJAM. Mokytojau!

SCENA 8.

Tie patįs. Juozapatas. Motiejus. Amarija. Manasa.

JONAS. Kur Galilėjietis?

MANASA. Jieškojau jo, mokytojau, nuo tos valandos, kaip mane pasiuntei, net ligi vidunakčio. Nemiegojęs esu ir nevalgęs.

JONAS. Galilėjietis! — Radai jį?

MANASA. Radau. Ilsėjosi šale kareivių išsitiesęs ant akmenų, šale gi jo užmušėjas retēžiuose.

AMARIJA. Kas — šventąjį velykų vakarą?

MANASA. Vadino jį Dovidu. Galilėjietis piktažodžiavo prieš Dievą, ir todėl užsitarnavo mirtį.

JUOZAPATAS. Piktažodžiavo Dievui — tai teisybė.

JONAS. Bet aš sakau jums: jam nebuvo tai piktažodžiavimas, tik nusižeminimas. Man rodosi, kad daugiau atvyko tokių žmonių iš Galilėjos. Nes ten — audra... Klausyk, Juozapatai, ar nenakvoja naktimis prie šventyklos vartų ant akmenų daugiau maldininkų?

JUOZAPATAS. Taip, rabbi. Žvaigždėtose naktyse, kaip šianakt, nevienas susisupa apsiaustan ir pasilieka prie Viešpaties namų.

JONAS. Gerai. (*Išeina.*)

SCENA 9.

Tie patįs be Jono.

MOTIEJUS. Rabbi!

AMARIJA. Ar gi apleistų mus?

JUOZAPATAS. Nesirupinkite. Tu, Amarija, pabudink draugus. Tu, Manasa, atnešk mums žinias iš rumų. Męs gi abudu eisime paskui mokytoją. Ties Suzano vartais, ten kur sėdi ta senoji elgeta — ten susitiksite mus. Eikime! (*Vyrai išeina. Mirijam, kuri visą laiką stovėjo ant scenos nepatėmyta, eina paskui juos nuleidusi galvą.*)

Permaina.

Plecius ties Suzano vartais. Prišakį scenos atskiria murai, kurių viduje dideli vartai, prie kurių prilipti reikia laiptais. Naktis. Šviečia ugnies pašvaistē nuo didžiojo aukuro šventykloje.

SCENA 10.

Maldininkai vyrai ir moters, apsisupę apsiaustais, guli ant lipinių ir ant akmenų. Tarp jų pirmasai ir antrasai Galilėjietis. Dešinėj scenos pusėj guli Mezulemetė. Po valandėlės iš kairės pusės išeina Jonas.

JONAS (*dairosi, jieškodamas, ir apsistoja ties vienu maldininku*). Kelkis, maldininke!

MALDININKAS. Dar nešvinta, kam gi keli mane?

JONAS. Iš kur atvykai? Galilėjietis esi?

Maldininkas. Esu iš Gazos—nuo juros. Leisk man miegoti.

Antrasai Galilejietis (*į pirmąjį*). Klausyk, ten kalba apie Galilėjiečius.

Pirmasai Galilejietis. Miegok, tegu sau kalba.

Jonas (*eina toliau ir apsistoja ties Mezulemete*). Tu čia ant kelio, vyras ar moterė esi, kelkis, klausyk!

Mezulemete (*keliasi išlengvo*). Kodėl gi neperžengi per mane, kaip tai visi daro Jeruzalėje?

Jonas. Ar visuomet guli čia ant kelio?

Mezulemete. Visuomet guliu čia. Juk turiu buti prie šventyklos. Dieną ir naktį turiu čia buti.

Jonas. Tu nori išmaldos?

Mezulemete (*krato galvą*). Ko man reikia— tą trupinį suteikia man maldininkai. Bet ar girdėjai apie pranašę Oną?

Jonas. Budamas vaiku girdėjau apie ją.

Mezulemete. Štai ši jos vieta. Čia sėdėjo keturias dešimtis metų laukdama Mesijos. Mirdama, pati paliko man šitą vietą — ir štai sėdžiu dabar ir lauksiu, kol sugrįš.

Jonas. Sugrįš? Ar gi jau jis buvo kuomet atėjęs?

Mežulemete. Ne kitaip — atējo.

Jonas (*susijudinęs*). Atėjo? Atėjo ir pas tave?

Mezulemete. Pas mane? Ne. Jei butų atė-

jęs pas mane, senai jau bučiau miegojusi. Bet Ona matė jį, kaip atėjo.

JONAS. Moteriške, prašau tavęs . . . Kalbėk, pasakyk, kaip jis atėjo?

MEZULEMETE. Sėskis prie manęs, idant galėčiau tyliai apsakyti tau tai. Vieną sykį atnešė motina šventyklon vaiką, kad apipjaustyti jį. Ir buvo ten žmogus vardu Simonas. Jis tai, pamatęs vaiką, dvasios šventos pripildytas ir tarė: ,,Viešpatie, dabar leisk tavo tarnui numirti, nes mano akįs matė išganytoją, kurį tu atsiuntei visoms giminėms.'' Girdėjo tai Ona, pamatė ir pažino jį išsyk.

JONAS. Kaip jį pažino!

MEZULEMETE. Ar gi nesakiau tau, kad buvo pranašė. Kitaip gal butų ir nepažinusi jo. Bet dabar garbino Viešpatį, atsigulė ir numirė. O dabar aš sėdžiu, kur ji sėdėjo, ir laukiu kol sugrįš. Nes turi sugrįšti.

JONAS. Ištiesų! Jis turi grįšti! O ar nori, moteriške, žinoti, kaip jis ateis? Kaipo karalius, aukso skydu prisidengęs ir kardą viršun galvos iškėlęs — taip jis ateis, idant išgelbėti žmones. Pergalės savo priešininkus, bet linksmai sveikins jį Izraėliaus berniukai. Štai kaip jis ateis!

MEZULEMETE (*bailiai*). Kas esi, atęivy? O gal esi vienas iš pranašų?

JONAS. Kuo aš esu, vis tiek, kad tik tu butum prisirengusi pasitikti jį.

MEZULEMETE. Savo žinias gali skelbti kitiems, aš jų nenoriu.

JONAS. Kaip tai? Mesijos nenori?

MEZULEMETE. To ne! To nenoriu! Nes aukso skydu tiek jau atėjo ir taip dažnai vartojo savo kardą, kad net liejosi kraujas Izraėliuje. Jis gi nebus karalius. Ne. Jei ateina karaliai, tai eina pas karalius. Dar nei vienas jų neatėjo pas mus . . . Eik sau, ateivy, pasikėsinai ant paskutinės mano vilties kibirkštėlės . . . Eik sau, klaidingas esi pranašas . . . Eik sau, palik mane čia ant kelio. (*Vėl gula.*)

JONAS (*į save*). Klaidingas esu pranašas!

SCENA 11.

Tie patįs. Juozapatas. Motiejus prišakyje kairėj pusėj.

MOTIEJUS. Matai jį ten?

JUOZAPATAS. Dovanok, rabbi, kad ėjome paskui tave.

JONAS. Dar nešvinta. Dar neprasikaltau prieš jus.

MOTIEJUS. Bet atmeni apie Erodą?

JONAS. Kam darote tiek triukšmo? Tas mažas Erodas, vejojantis paskui moteris, ką jis man rupi? (*Juozapatas ir Motiejus žiuri vienas į antrą.*) Eikite, ieškokite man Galilėjiečio — kelkite gulinčius prie šventyklos durų, įeikite į namus, jei reikia, bet at-

veskite Galilėjietį, kad galėčiau pamatyti jį ir paklausti jo.

ANTRASAI GALILEJIETIS. Girdėjai? Štai stovi tasai žmogus, rėkiantis už Galilėjiečius.

PIRMASAI GALILEJIETIS. Maniau, kad tai sapnavosi man . . . Žmogau, kuris neduodi mums miego, ko nori iš mus, Galilėjiečių?

JONAS. Kelkitės ir eikite pas mane.

ANTRASAI GALILEJIETIS. Eisi?

PIRMASAI GALILEJIETIS. Didis tur but šis žmogus Izraėliuje, nes kitaip neprisakinėtų taip.

ANTRASAI GALILEJIETIS. Taip, taip, turi tiesą. (*Abudu pakįla.*)

JUOZAPATAS. Rabbi. (*Jonas duoda jam ranka ženklą tylėti.*)

PIRMASAI GALILEJIETIS. Štai esame.

JONAS. Kas esate? Iš kur atvykote?

PIRMASAI GALILEJIETIS. Esame žuvėjai nuo Genezareto ežero. Vadinuos Ramas, šitas gi yra mano švogeris Abija. Abudu žuklaujame vienu tinklu. Neteisybė?

ANTRASAI GALILEJIETIS. Taip, žuklaujame vienu tinklu.

JONAS. Pasakyk man, tu — ir tu — girdėjote apie pranašą, kuris mokina pas jus Galilėjoje?

PIRMASAI GALILEJIETIS. Pranašas? Ar girdėjai, Abija, apie kokį tai pranašą?

Antrasai Galilejietis. Nieko negirdėjau apie pranašą.

Jonas. Na — apie žmogų, kuris vadina save Dievo sunumi.

Pirmasai Galilejietis. A! manai apie Jėzų iš Nazareto?

Jonas (*pusbalsiai*). Jėzus iš Nazareto!

Juozapatas ir Motiejus (*klausia uždusę*). Jėzus iš Nazareto?

Jonas. Tu pirmasai ištarei jo vardą. Išgąstis užėmė man burną . . . Bet jei jau ištarta jo vardas — tai — apie jį manau.

Pirmasai Galilejietis. Jo tėvą — o gerai žinau . . . Geras tai dailydė. Ir dievobaimingas. Taip. Reikia linkėti jam, kad susilauktų pagnodos iš vaikų.

Jonas. Kalbėk man daugiau apie jį.

Pirmasai Galilejietis. Vienam mano draugui padirbo lovą.

Jonas. Kalbėk man apie sunų.

Pirmasai Galilejietis? A, apie sunų. Taip. Abija, ką pasakyti apie jį?

Antrasai Galilejietis. Taip, kas apie jį pasakyti?

Jonas. Ar matei kuomet nors jį?

Antrasai Galilejietis. O kaip gi.

Jonas. O tu matei jį?

Pirmasai Galilejietis. Kelius sykius mačiau

jį iš laivo. Kuomet jis vaikščioja pakraščiais, tuo laiku daug susirenka apie jį žmonių. Ar ne tiesa, Abija?

Antrasai Galilejietis. Teisybė, tuomet net juoda pakrantyje. Tą pamato žuvįs, o tas mums negerai.

Pirmasai Galilejietis. Apsakinėja dar, buk jis stebuklus darąs. Aš pats vieną sykį susitikau žmogų, kuris buvo ilgą laiką aklas; jis tvirtino man, kad anas savo seilėmis sugrąžinęs jam matymą. Taip, tai tečiaus galima — (*juokiasi*).

Jonas (*Juozapatui*). O ar niekas nesakė apie mane, kad ir aš darau stebuklus?

Juozapatas. Daug kas sako tai, bet męs žinome tai, rabbi.

Jonas. Taip? Nemačiau ligšiol kitokio stebuklo, išskiriant jiegą, ir nieko, iš ko galėtų buti stebuklas. Kalbėk, žmogau, toliau.

Pirmasai Galilejietis. Kad gydo žmones, na, tai gali buti gerai, bet kas blogiausia, kad jis daro tai ir sabate. Tai blogai! tai blogai! O su jo draugais — tai labai prastai. Išmintingi žmonės, suprantama, nenoriai bičiuliuojasi su juo. Ir kaip gi galima įtikėti žmogui, kuris sėdasi stalan su paleistuviais ir nusidėjėliais? O tuomet vis pas jį puotavimas! Ak! ne — ne!

Jonas. Jis puotuoja?

Juozapatas. Mokytojau, tai prasti žmonės. Jie nesupranta kitų išminties.

Jonas. Didis privalo traukti paskui save prastuolius. Galvočius privalo buti neišmanėlio mokytojum. To jis nepadarė. O ko gi jis mokina?

Pirmasai Galilejietis. Taip, ko gi jis mokina? Yvairių mokina niekų... Taip, idant męs mylėtumėm savo priešininkus.

Jonas. Kad męs mylėtumėm savo priešininkus?

Pirmasai Galilejietis. Ir laimintumėm tiems, kurie piktažodžiauja mums —, ir kad melstumės už tuos, kurie persekioja mus.

Jonas. Kad męs melstumės už tuos, kurie persekioja mus?

Pirmasai Galilejietis. Taip — ir daug dar kitokių malonių. O ir tai—

Balsas (*iš šventyklos bonios*). Aušta iš Ebrono pusės!

Jonas (*godžiai*). Kodėl nekalbi?

Pirmasai Galilejietis (*rengdamosi melsties*). Kaip gi galiu kalbėti, kad jau laikas rytmetinės maldos atkalbėti.

Balsas (*iš toli*). Švinta iš Ebrono pusės! (*Visi pakįla ir atsisukę į šventyklą meldžiasi.*)

Jonas (*neramus*). Jau aušta.

SCENA 12.

Išlengvo atidaro didžiuosius vartus, už kurių matyti dideli murai, kuriuose yra dar dveji vartai. Šventyklos murai beveik visai paskendę dumuose, kilančiuose nuo aukuro. Šventyklos bokštuose girdėti trubavimas trubomis „šofar". Pradeda rinkties žmonės.

MOTIEJUS (*prisiartina prie Juozapato, kalbasi tyliai su juo, kreipjasi į Joną, kuris stovi nusigręžęs kairėj pusėj*). Pažvelgk, mokytojau, jau pradeda rinkties žmonės . . . Dar valandėlę, gal pasirodys ir tetrarcha su moteriške. Ar neisi tarp jų, kad pažinti, kas juos veda?

JONAS. Kur yra mano karaliaus, cherubinų šviesa šviečiančio, paveikslas? Kur septyniaspalvė karuna apie jo galvą? Septyni žibintuvai žibėjo ties jo sostu — jau jų nematau!

SCENA 13.

Tie patįs. Manasa.

MANASA (*įeina iš kairės pusės, tyliai*). Motiejau, Juozapatai, kur mokytojas?

JUOZAPATAS. Ar jau Erodas išėjo iš savo namų? (*Manasa duoda ženklą, kad taip.*)

JUOZAPATAS. Su moteriške?

MANASA. Su moteriške.

JUOZAPATAS. Mokytojau! (*Kuomet tas negirdi.*) Mokytojau!

JONAS. Kas ten?

JUOZAPATAS. Erodas ateina!...

JONAS. Kas tai Erodas. (*Juozapatas užsidengia rankomis veidą.*)

MOTIEJUS (*į Manasą*). Ar paėmė su savim Rymo kareivius?

MANASA. Ne, tik jo tarnai su juo.

MOTIEJUS. Mokytojau! Girdi? Jis mųsų rankose, mokytojau!

SCENA 14.

Tie patįs. Amarija su nauju žmonių buriu.

AMARIJA (*šaukia*). Jonai! Kur Jonas?

JUOZAPATAS. Čia yra Jonas.

ŽMONES (*linksmai*). Matote jį? Ten jis yra. Ten yra Jonas.

JUOZAPATAS. Klausykite jųs visi! Neikite pro šalį. O tu ten, kalbėk! Girdi tave mokytojas.

AMARIJA. Šventyklon ateina Erodas kunigaikščio rubais. Šali jo eina pasipuošusi brangenybėmis jo netikroji žmona. (*Žmonės šaukia persigandę.*)

JUOZAPATAS. Mokytojau! atėjo tavo valanda! Atsistok ant laiptų. Prakalbėk į juos.

ŽMONES (*glausdamies prie jo*). Jonai, prakalbėk! Rabbi, sakyk, ką turime daryti?

JUOZAPATAS. Atsitraukkite! Nori prakalbėti į

jus! Lipa ant laiptų. (*Jonas, yt mieguistas, lipa ant laiptų.*)

ŽMONES (*murma*). Žiurėkite! Svyruoja? Kas jam pasidarė?!

JUOZAPATAS. Skubėk. Prakalbėk!

BALSAS. Žiurėkite — Erodas! Ten eina Erodas!

ŽMONES (*rėkia*). Užmuškite akmenimis jį! Užmuškite ir jo draugę!

KITI. Pažvelgkite į Joną! Darykite, ką daro Jonas, darykite, priešingai, pražusite! (*Jonas užlipa ant laiptų ir stovi tarpduryje.*)

SCENA 15.

Tie patįs. Erodas, Erodijada, drauge su palydovais, dešinėj pusėj.

ERODAS (*išbalęs, šypsodamos*). Girdi, ką rėkia?

ERODIJADA. Liepk sugauti aną, kitaip pražusi tu — ir aš! (*Žmonės tyli, lyg laukdami ko. Dauguma jų prisirinko akmenų.*)

JUOZAPATAS (*žemiau kiek už Joną stovėdamas kairėj pusėj, paduoda jam akmenį, tyliai*). Imk akmenį. (*Griežtai*). Imk akmenį! (*Jonas ima akmenį.*)

ERODAS. Tu ten ant laiptų — nepažįsti manęs?

JUOZAPATAS (*tyliai*). Mesk akmenį?

JONAS (*balsiai*). Vardu to (*nori pakelti akmenį, bet susilaiko*) kuris — man — tave — liepia

mylėti. — ? (*Akmuo iškrinta iš rankų. Du tarnu prisiartina ir nustumia jį nuo laiptų. Erodas ir Erodijada lipa laiptais.*)

ŽMONES. Vargas mums? Ir jis apleido mus! Vargas mums!

JUOZAPATAS (*Jonui, kurį tarnai apkala retėžiais*). Mokytojau, ką tu padarei mums?

ŽMONES. Vargas! Vargas?

(Uždanga nusileidžia.)

Ketvirtasai veiksmas.

Miestas Galilējoje. Scena perstato pilną žaliumynų kalējimo kiemą, kuris dešinēj pusēj susiduria su Erodo rumų daržais, tik atskirtą žemu muru, besitęsiančiu per visą sceną. Kairēj scenos pusēj augštesnis muras su vartais. Dar toliau kairēj pusēj matyt kalējimo murai, o juose durįs. Daržų muruose vartai. Priešakyje, dešinēj pusēj, marmurinē sēdinē su paramčiais. Priešakyje, po kairēs pusēs medžiai.

SCENA 1.

Kalėjimo prižiurėtojas. Abi.

Abi (*iškišdama galvą iš už daržo muro*). Prižiurėtojau, negirdi?

Prižiuretojas. Ko nori?

Abi. Pilka perlėkė per murą. Nematei jos?

Prižiuretojas. Ne.

Abi. Prašau pajieškoti ir paduoti man ją.

Prižiuretojas. Pasijieškok pati.

Abi. Kaip gi aš galiu padaryti tai, kad neatidarai man vartų.

Prižiuretojas. Neturiu teisės. Duok man šventą ramumą.

Abi. Klausyk, prižiurėtojau, pilka yra savastis Salomėjos, mųsų kunigaikščiutės. Jei nepadarysi tai, ko prašau, saugokies.

Prižiuretojas. Na, jeigu tai kunigaikščiutės savastis. (*Atidaro vartus.*)

SCENA 2.

Prižiurėtojas. Abi. Paskui Salomėja, Meka.

ABI (*šaukia juokdamosi*). Ponia! eikš čia, jau atidaryta vartai!

PRIŽIURETOJAS. Ar tai anoji yra kunigaikščiutė, naujosios jo žmonos duktė?

ABI. Taip. (*Duryse pasirodo Salomėja.*)

PRIŽIURETOJAS. Ponia, šitos durįs pavojingos Erodo vaikams.

SALOMEJA. Ką gi jos, šitos durįs, daro Erodo vaikams?

PRIŽIURETOJAS. Pro šitas duris ėjo abudu Erodu sunu pirm nužudysiant juos; pro šitas duris —

SALOMEJA. Perstok, tu —! Ar nežinai geresnių istorijų?

PRIŽIURETOJAS. Apie kokias manai, kunigaikščiute?

SALOMEJA. Apie vakarykštes. Apie istorijas, kurios dar nepasibaigė. Apie istorijas taip jaunas, kaip — - męs —

PRIŽIURETOJAS. O, aš jau žinočiau, bet —

SALOMEJA. Bet?... Pasakyk, ar turi kokį naują kalinį?

PRIŽIURETOJAS. Taip.

SALOMEJA. Kuo gi jis prasikalto?

PRIŽIURETOJAS (*ironiškai*). Vištas vogė, kunigaikščiute.

Salomeja (*per dantis*). Žiurėk, kad nevogtum man dovanai laiko.

Meka (*tyliai jam*). Su ja žaisti negalima.

Prižiuretojas. Dovanok, ponia, nežinojau — — — gal turi omenyje Joną?

Salomeja (*kaip augščiau*). Kokį Joną?

Prižiuretojas. Kurį vadina Krikštytoju, pranašu iš Judėjos, tą —

Salomeja. Jis čia?

Prižiuretojas. Taip, ponia.

Salomeja. Norėčiau pamatyti tą Joną. Atvesk man jį.

Prižiuretojas (*persigandęs*). Ponia, tai negalimas daiktas.

Salomeja. Aš noriu to. Negirdėjai? Aš noriu to.

Meka. Kunigaikščiute, tetrarcha eina.

Salomeja (*slėpdamosi*). Slėpkitēs! (*Mergaitės nubėga į rumus. Duryse pasirodo Erodas su palydovais.*)

SCENA 3.

Tie patįs. Erodas, Meroklės, Jabada, Gabalius.

Erodas. Prižiurėtojau!

Prižiuretojas. Girdžiu, pone!

Erodas. Kai tai per vieni tie trįs, kurie stovi ties vartais? Pažiurējo rusčiai į mane ir nepasveikino manęs.

PRIŽIURETOJAS. Ponia, tai paskutiniai iš minios, kurie, kaip sako, atlydėję Joną iš Jeruzalės. Aštuonias dienas ir aštuonias naktis ėję paskui jį.

ERODAS. Paskutiniai, sakai? O kur kiti?

PRIŽIURETOJAS. Guli, tur–but, pone, kur pakelyje ir žųsta.

ERODAS. Išvykite šituos.

PRIŽIURETOJAS. Dažnai męs, pone, nuvejame juos nuo čia, bet jie tuoj vėl sugrįžta.

ERODAS. Tai tegu sau stovi.

MEROKLES. Koks tai minkštaširdis mųsų valdonas! Neliepia sukapoti juos į gabalėlius.

JABADA. Garbė valdonui.

ERODAS. Tiesą pasakius, mano draugai, nenoroms einu pas galvočius ir pas pieniaburnius, nes neikuomet negalima žinoti, ar budelis turi savo rankose galvočiaus ar pieniaburnio galvą.

GABALIUS. Neapsiriksi, pone, nes esi galvočius, tiktai galvočius!

ERODAS Neapsiriksiu, jei liepsiu nukirsti tau galvą, kadangi pieniaburnis esi, tiktai pieniaburnis . . . (*Prisiartindamas prie sėdynės*). Atveskite man tą —(*pamato pasislėpusią Salomėją*). Prašau jųsų, pasišalinkite net ligi vartų. (*Gabalius, Meroklės ir Jabada pasišalina.*)

SCENA 4.

Erodas. Saloméja. Abi. Meka pasislėpusi.

Erodas. Pasakyk tu man, ar neesi Saloméja, mano žmonos duktė?

Salomeja. Pone, aš noriu, kad tavo sargyba mandagesnė butų su manim — taip aš esu ji.

Erodas. Kokiuo budu patekai šitan kalėjimo kieman?

Salomeja. Neklausk manęs, pone! Mano dušia turėtų raudonuoti prieš tave. Akyvumas atvedė mane čia, kaip užgirdau tavo žingsnius.

Erodas. O kur tavo draugės?

Salomeja. Bijo tavęs, todėl pasislėpė. Abi, Meka, eikite šian! Mųsų ponas liepia. (*Abi ir Meka pasirodo ant scenos ir žemai nusilenkia prieš Erodą.*)

Erodas. Tavo akįs prašo už jas, todėl nei nebarsiu jų.

Salomeja. O mano lupos dėkavoja tau už tai. (*Duoda ženklą mergaitėms, kurios pasišalina.*)

Erodas. Dėkavoja, kaip kokiam pergalėtojui. Kaip gi tai atsitiko, Saloméja, kad neikuomet negirdėjau tavo balso?

Salomeja. Paklausk, pone, mano motiną.

Erodas. Tavo motiną?... Bet aš žinau, kad gera man veliji. Aną tarnaitę, kuri naktimis suteikdavo kitiems nereikalingąsias žinias iš rumų, atidavei man rankosna.

SALOMEJA. Ar gi galėjau, pone, kitaip padaryti? Bet nenubausi to, kuriam tas žinias suteikdavo?

ERODAS. Nežinau . . . Bet kaip — — ?

SALOMEJA. Pone, man rodos, kad jis daug turi šalininkų tarp žmonių. Jei nenubausi jo, žmonės palaikys tavo pusę.

ERODAS. Išmintingai kalbi. Tavo motina visai kitos nuomonės šitame dalyke. Kaip gi tu, Salomėja, nepanaši į savo motiną!

SALOMEJA. O juk panaši esu į ją!

ERODAS. Velyčiau, kad rodytųs tau, jog nepanaši esi į ją . . . Nusiimk, mieloji, uždangalą.

SALOMEJA. Pone! Jei butum mano tėvas! Bet neesi juo! Kaip tik artinies prie manęs, pati motina užtraukia man uždangalą net ligi krutinēs.

Erodas. Nusiimk uždangalą.

SALOMEJA. Pone, juk pati viena esu su tavim . . . Tai ne pagal papročius . . .

ERODAS. O jei sėdėtum su kitais vyrais — per puotą — prie vyno — ir nusiimtum ten uždangalą, tai butų tas pagal papročius?

SALOMEJA. Gal . . . Paklausk motinos . . . Aš, pone, moku ir šokti.

ERODAS. Padarytum tai man?

SALOMEJA. O ką tu padarytum man?

ERODAS. Salomėja!

SALOMEJA (*pakildama*). Ne, pone, tikrai turi paklausti motinos. Perjauna dar esu, nepraty-

rusi, nežinau, kas pridera mergaitei. Žinau tiktai, ko norėčiau.

Erodas. O ko gi norėtum?

Salomeja. Kas tau, pone, butų gera. Daugiau nieko, nieko! Žiurėk! jei tu gražiau apsieisi su kaliniu, gerbs visi tave, aš gi didžiuosiuos tavim ir sakysiu sau: pagal mano patartį padarė tai.

Erodas (*prižiurėtojui*). Atvesk čia Krikštytoją . . . Apsvarstyk tai, Saloméja. (*Prižiurėtojas išeina.*)

Salomeja (*išeidama pro vartus*). O aš padėkavosiu ponui.

Erodas. Saloméja! (*Saloméja išbėga pro vartus; drauge su ja išbėga ir Abi su Meka. Erodas žiuri į ją, paskui sėdasi ant sėdynės.*)

SCENA 5.

Erodas. Jonas. Prižiurėtojas. Sargybinis.

Erodas. Pasakyk, kaip tave vadinti, kad pagerbti tave?... Manai, kad tyčiojuos iš tavęs?... Nežinai, kad esu tau kaltas? Turėjai mane savo rankose, kaip kad turėjai akmenį. Pasakyk, kodėl išmetei jį? Pasakyk, kodėl gailėjaisi manęs?

Jonas. Nors ir pasakyčiau, nesuprastum manęs.

Erodas. Tai priešinimasi, kurio pagirti negaliu. Kas retėžiuose, tas visaip gali tyčioties. Nuimkite jam retėžius ir eikite sau. (*Atlikus tai, prižiurėto-*

jas ir sargybinis pasišalina.) Dabar gi tyčiokies iš manęs, kaipo jau liuosas žmogus. Jei tu skelbi mētavonę, skelbk ją ir man.

JONAS. Pone, nesuprastum manęs.

ERODAS. Jau sykį pasakei tai. Išgalvok ką naujo. Čia Galilėjoje linksmas esu ir geras. Sakyta man, kad neapkenti parizėjų, ir aš jų neapkenčiu. Sakyta man, kad neapkenti kunigų, ir aš jų nemyliu. Sakyta man, kad neapkenti rymiečių, aš — sakyk man, kodėl dovanojai man?

JONAS. Pone, nes susikuliau į tave.

ERODAS. Į mane, kurį vadina mažu? tu?

JONAS. Kitas sviedė man tave ant mano kelio, ir susikuliau į tave.

ERODAS. Pasakyk man, Krikštytojau — koks yra dalykų stovis su anuo žydų karalium, kurio paveikslui liepi šokti prieš žmones?... Žiurėk, parsiųsk sargus, o tavo įtikėjimas bus tau dovana. Pasakyk man, kas tai yra?

JONAS. Pone, aš nežinau.

ERODAS. Ir taip užsigini savo tvarinio?

JONAS. Kas mano yra, to užsiginu.

ERODAS. Cha, cha, cha! Beveik kad norėčiau pakviesti čia savo graikus, kad pasimokytų iš tavęs. Klausyk! (*tyliai*) Ir aš žinau žydų karalių, kuris ateis su iškeltu virš savo galvos kardu — ir niekam nedavanos, kas netarnavo jam laiku.

Jonas (*godžiai*). Kas jis toks yra, apie kurį kalbi?

Erodas. Pone, aš nežinau. — Nes štai ir mano širdyje yra slaptos kamaraitės, kurios laukia saulės užtekant. O dabar leisk, Krikštytojau, išteisybės su tavim pakalbėti. Visus užmėtinėjimus man pradėjai nuo moteriškės, kurią pasivogiau sau. Beveik kad gailà man tavęs, nes tu, didis, turėjai ką nors didesnio išsirinkti, kaip moters . . . Bet gana to . . . Sako kalviai, kad gera geležis, nors ir plyšusi, skamba . . . Iš kur tai paeina? Prašau, išmokyk ir mane to . . . Kas tai, vėl tyli?

Jonas. Man rodos, kad jau žinau jus. Riebėjate tiktai, bet ištiks jus badas, kuomet pamatysite ant kalno viršunės vieną subrendusiųjų.

Erodas. Dėl Bacho! Tame yra teisybės! Bet ant kalnų viršunės blogai dedasi. Laukiame tiktai, kol jųs nukrisite, o tuomet nesišypsosime, tiktai juoksimės.

Jonas. Ašgi sakau tau, kad nesijuoksi tuomet. Tas, kuris turi ateiti, nereikalavo manęs, ir todėl atstumė mane nuo savęs. Pažvelgk tu jam akysna, kuomet ateis, o nesijuoksi. Net ir iš manęs nesijuoksi.

Erodas. Man rodos, kad visa tai niekis. O juk yra tečiaus kas tai tokio, kas traukia mane prie tavęs . . . Krikštytojau, taip ilgai buvai mano priešininku, ar negalėtum likti mano draugu?...

Jonas. Pone! nebuti niekieno draugu nei priešininku, man rodos, vienstipio teisė! Tai vienintėlė teisė, kurią jis turi. Palikk man ją.

Erodas. Dar neskaitau tavęs pražuvusiu man. Jei taip norėtum, galėtumėm paėjėti drauge gerą gabalą.

Jonas. Kur, pone?

Erodas. Kur? Ant viršunės.

Jonas. Tau nėra viršunės. Pasilikk ant rinkos ir juokkis.

Erodas. Saugokies, Krikštytojau! Tavo retėžiai guli šale tavęs.

Jonas. Leisk man, pone, užsidėti juos. Nieko geresnio nenoriu.

Erodas (*griežṡdamas dantimis*). Ištiesų, esi vienas tų, kurie viešpatauja, nors jų dvasia ir susikulė. (*Valandėlę pamąstęs.*) Bet pasakyk man, Krikštytojau, kuomet ateis anas antrasai, anas — pasakyk, ar tai jo stojosi vardu, kad nesviedei akmens į mane?

Jonas (*sumišęs*). Pone, ko klausei manęs?

Erodas. Jei tai buvo jo vardu, tai paliuosuoju tave. Prižiurėtojau! (*Atbėga prižiurėtojas.*) Šis kalinis turi buti liuosas, nes jis nepavojingas man.

Prižiuretojas (*persigandęs, tyliai*). Pone, kaip gi aš galiu užtikrinti gyvybę, jei —

Erodas. Ir jo mokinius, stovinčius ties var-

tais, įleisk ir išleisk, kaip jiems tinkama . . . Ką? ar matyta kuomet nors geresnis karalius? (*Šypsodamos eina scenos gilumon.*)

SCENA 6.

Jonas. Prižiurėtojas. Paskiau Meka, Salomėja.

PRIŽIURETOJAS. Na, dabar tu esi ponas. Ką prisakysi?

JONAS. Tetracha kalbėjo apie mano mokinius.

MEKA (*pasirodžiusi vartuose dešinėj pusėj*). Pats. (*Salomėja duoda ženklą prižiurėtojui. Prižiurėtojas ir Meka išeina.*)

JONAS. Ko nori?

SALOMEJA. Mokytojau — turbut matai saulę ten, tarp medžių?

JONAS. Matau.

SALOMEJA. Kad matai ją, kol ji užsileis — ar žinai tu, kieno tai darbas? — Mano.

JONAS. Gali buti. Ko nori?

SALOMEJA. Bet tu neužsileisi. Ne. Nes to trokšta mano dušia. Mokyk mane, mokytojau.

JONAS. Ko turiu mokyti tave?

SALOMEJA. Maldingą turiu dušią. Ir nešioju su savimi išganymo išsiilgimą . . . Ką duodi paskutiniam prie vieškelio, duok gi ir man . . . Leisk man sėdėti prie tavo kojų . . . Noriu buti maldinga. Taip, noriu ja buti . . . O kaip dasilytėsiu tavo ašutinių rubų, neišsigąsk. Nieko nedarau prieš tave.

Jonas. O ką gi tu, mergaite, galėtum daryti prieš mane?

Salomeja. Nesakyk to — nes atmetus mane — kas šiandien žino, kokia yra mano galybė?... Kuomet judinu savo sąnarius, man rodosi, kad judinu visą pasaulį. Taip, aš judinu jį, bet vien tam, kad prispaudus jį prie širdies.

Jonas. Mergaite, ar turi draugę?

Salomeja (*žingeidžiai*). Kokią draugę?

Jonas. Mirijam vadinasi.

Salomeja. Turėjau ją. Dabar nebegyva. (*Jonas linkteli galvą, patvirtindamas tuom savo nuojautą.*)

Salomeja. Liepiau užmušti ją, kaip tik pradėjo vaikščioti pas tave. Nei viena negali eiti pas tave, jei aš neinu. Žinai dabar, kaip esu maldinga? Tavo galybė slėgia mano dušią ir dušia noriai kenčia ją, nes nėra galingesnio už tave. Deginau dėkingumo aukas kaip tos, apie kurias gieda giesmėse, ir slapta dariau apžadus. Paskiau nuėjau ieškoti tavęs. Savo lovą papuošiau dyvonais iš Egypto, apšlaksčiau ją myru, alesu ir cinamonu. Atiduosiu tau, tu laukini tarp Izraėliaus sunų, savo jauną kuną. Eikš!

Jonas. Ištiesų! — galinga esi — savo pečiais judini pasaulį — nes nuodėmė esi.

Salomeja. Saldi kaip nuodėmė — tokia esu.

Jonas. Eik sau!

Salomeja. Atmeti mane?... Atmeti mane! (*Išbėga pro vartus.*)

SCENA 7.

Jonas. Kalėjimo prižiurėtojas Juozapatas. Manasa. Amarija.

Jonas (*eina prie vartų, kur laukia jo prižiurėtojas.*)

Prižiuretojas. Ką? nori pamatyti savo mokinius?

Jonas. Atvesk man juos. (*Atbėga prie jo Manasa, Amarija, ir bučiuoja jo rubus. Juozapatas atsilikęs eina.*)

Jonas. Motiejaus nėra su jumis?

Juozapatas. Ne.

Jonas. Kaip tai, Juozapatai? tu, kurs visuomet buvai artimesnis man, nepasveikini manęs? (*Juozapatas nusigręžia.*)

Jonas. Tokiuo budu, ko nori?

Juozapatas. Rabbi, parašyta yra: peilis galanda peilį, o vyras vyrą — tu gi atšipinai mane.

Jonas. Ir tokią darei didelę kelionę, kad pasakyti man tai?

Juozapatas. Rabbi, turėjai buti kelias visiems klystantiems, turėjai sustiprinti visus silpnuosius, drebančias rankas prikalti prie kardo rankenos. Tavo, rabbi, darbas buvo pyktis, o tu padarei iš jo minkštą ir silpną.

JONAS. Kuo yra mano darbas — tu nežinai. Jei bučiau žinojęs tai, nebučiau buvęs čia. — Ištiesų, atėjo mano nuopuolio laikas, jei garbina mane priešininkai, o piktažodžiauja draugai. Ko norite iš manęs! Mano gyvenimo pabaiga turi buti tylėjime.

JUOZAPATAS. Rabbi, mums nerupi tavo gyvenimo pabaiga. Izraėliaus pabaiga, štai ko aš bijau. Atėmei iš mus įsakymus, o ką mums vieton jų davei?

JONAS. Kas gi tu esi, kad, kaip šuo ant retėžio, kaleni dantis prieš mane? Įsakymus atėmiau iš jųsų. Kovojau aš prieš įsakymus. Jųs gi išvertę akis žiurėjote į mane, kol stovėjau, o dabar bailiai bėgate nuo manęs, kuomet puolu. Dėl savęs nenupuolau. Nupuolau dėl jųsų. Pažvelgk į mane. Šiandien du sykiu pasaulio nuodėmė pažiurėjo man akysna, o juk ji išrodo man saldi, nes su pikčiausiu susitinku tik dabar. Atskilėlis esi, atskilėlis buvai, atskilėliais per amžius busite jųs visi. Eikite sau!

JUOZAPATAS. Einu, rabbi, ten, į kur Motiejus nuėjo. Einu pas Jėzų iš Nazareto.

JONAS (*persigandęs*). Pas Jėzų iš Nazareto. (*Juozapatas išeina.*)

SCENA 8.

Manasa. Amarija. Jonas.

JONAS. Kaip tai, Amarija, ir tu, Manasa? Tie kuriems labiau tikėjau, apleido mane, o jųs dar tebėsate čia?

AMARIJA. Rabbi, visuomet buvau paskutinis tarp tavo mokinių. Ko gi bučiau vertas, jei nenorėčiau buti ištikimu?

MANASA. O man, rabbi, davei viltį.

JONAS. Jis gi eina pas Jėzų iš Nazarėto. Nebukite kvaili, eikite paskui jį.

MANASA. Leisk mums, rabbi, buti kvailais.

JONAS (*sėsdamas ant akmens*). Todėl sėskitės šale manęs. Artinasi naktis, o aš nuvargęs. Tylėkite! Man pasirodė, lyg kas nuskrido viršum galvos. Negirdėjote?

AMARIJA. Nieko negirdėjau, rabbi.

JONAS. Atsivėrė mano širdis. Pasiryžęs esu priimti palaiminimą iš augštybės. Aplinkui lyg kas šnibžda. Nieko negirdėjote?

MANASA. Nieko, rabbi.

JONAS. Šviesu ant anų kalnų. Maloni yra ta šviesa. Ir aš lyg pradedu atgimti . . . Kas vien gali išganyti pasaulį? Kas paduos jam kaipo dovaną tai, ko negalima pasiekti?... Esame Galilėjoje. Nežinote, kur mokina tas, Jėzus iš Nazareto?

Amarija. Girdėjome gatvėse, kad netoli yra. Dabar jis esąs ties ežerais.

Manasa? Sako, buk ketinąs ir šitan miestan užsukti.

Jonas. Viskas gali buti. O mano laikas prabėgo. Turiu skubinties, kad nenumirti. Patarnausite man?

Amarija ir Manasa. Klausome, rabbi!

Jonas. Rengkitės ir eikite pas jį.

Amarija ir Manasa. Pas jį?

Jonas. Taip. O kuomet rasite jį, pasakykite jam: Jonas, kuris yra suimtas, klausia tavęs: ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar turime laukti kito? Taip paklauskite jo, o kaip duos atsakymą, grįžkite kuogreičiausiai, nes labai ilgiuosi jo. Man rodosi, negalėčiau numirti jųsų nesulaukęs.

Amarija. Eisime be kvapo ir poilsio.

Jonas. Tik skubėkite.

Manasa. Bėgte — nubėgsime.

Jonas. Sudiev.

Manasa ir Amarija. Sudiev, rabbi. (*Rengiasi eiti.*)

Jonas. Neišeikite taip. Dar ne. Leiskite man suspausti jųsų delnus, jųsų, kurie esate paskutiniai tarp mano mokinių. Kadangi (*labai susijudinęs*) manau, kad aš — jus myliu.

(Uždanga nusileidžia.)

Penktasai veiksmas.

Salē Erodo rumuose. Gilumoje dviem pēdom augščiau įtaisyta koliumnada, vedanti į uždarytą altaną, kurią galima uždaryti tam tikra uždanga. Vienu augštu žemiau išvesta gatvē. Dešinēj pusēj, lygiai tolumo su šoniniais kulisais, viena pēda augščiau, stalas, o už jo sofos, ant stalo žolynai ir kitoki papuošalai. Dešinēj pusēj ir kairēj durįs.

SCENA 1.

Ant scenos vaikščioja tarnai ir tvarko žolynus ir kitus papuošalus. Prižiuri juos Gabalius. Paskiau įeina Erodas.

Vienas tarnų (*įkišęs galvą pro duris iš kairės pusės*). Valdonas įeina!

Erodas (*įėjęs*). Ir ką gi, Gabaliau, ką gi tu gero sumanei? Žinai juk, kad mųsų svečiai — tai žmonės labai išlepinti.

Gabalius. Pone, apie valgį ir gėrimą nesirupink. Išlepintam gomuriui paduok ką paprasto, jis girs tave, todėl ir papirkau virėją Vitaliją. Bet tai, ką galime jam duoti, puikiai išrodo.

Erodas (*šypsodamosi*). Manai?

Gabalius. Visa bus kuo-geriausiai padaryta.

SCENA 2.

Tie patįs. Iš dešinės pusės įeina Erodijada.

Erodas (*pamatęs Erodijadą į Gabalių*). Išeik. (*Gabalius ir visi kiti tarnai išeina.*) Kaip nutarei? Bus taip?

Erodijada. Tavo veidas raudonuoja. Iš tavo gi akių matyti blogi velijimai.

Erodas (*sumišęs*). Apie kokį kalbi velijimą?

Erodijada. Nenusigręžk. Žinau tave, mano drauge. Žinau šitą nuodingą žolelę, kurią peni mažais dusavimais ir klaidingu pridengi juoku.

Erodas. Prisiekiu tau, brangioji, vien dėl rymiečio prašau tavęs to. O kaip gi aš bučiau padaręs tai, jei ne tu . . . Tu taip-pat žinai, kaip ir aš, kad vėl turime padavinėti daiktus rymiečiui, idant ne užmigtų nuvargusi jo atmintis, kuomet stos jis prieš cezarių.

Erodijada. Teisybė. Bet leisk man pasirupinti tuo.

Erodas. Prastą sielą turiu, nesuprantu tavęs.

Erodijada. Taip, prastą sielą turi, žinau tai.

Erodas. Ir todėl man rodosi, kad atsisakai?

Erodijada. Ką aš dar turėčiau atsisakyti ten, kur šypsosi jaunystė ir galima.

Erodas. A!... O ko tu nori už tai?

Erodijada. Nieko . . .

Erodas. Esi, brangioji, kaip anie kunigai. Ką gi tu padarytum dovanai? Todėl prašau tavęs, neatidėliok. Pasakyk savo kainą.

Erodijada. Sudiev. (*Erodas žiuri į ją. Erodijada sugrįžusi.*) Vieną dar pasakyk, mano drauge, kol užmiršiu: ką manai padaryti su anuo—Krikštytoju?

Erodas. Ko tu nori iš mano Krikštytojo?

Erodijada. Sakė man tarnaitės, kad jis liuosai vaikščiojąs po daržus.

Erodas. Tegu sau vaikščioja, ką jis tau daro?

Erodijada. Klausiau tavęs tiktai tam, kad galėčiau apsisaugoti jo susitikimo.

Erodas. Pasistengsiu, brangioji, padaryti tai, kad tu nesusitiktum su juo. Dar sykį: kokia kaina, Erodijada?

Erodijada. Pažvelgk į mane. Štai turi priešais save moteriškę, kuri jau negali puošties savo kūnu, todėl puošia kuną, kuris iš jos išėjo. Štai turi prieš save moteriškę, kurios įdubę krutįs, nes jos akįs kraujais verkė. Ir todėl leidžia žydėti jųsų užgaidų noruose gėlelėms, kurių neikuomet dar nenukrito uždanga. Ir už tą neapsakomų kančių auką nieko neprašau, nes jau tapau tokia, kuri nieko sau nebenori. Kam leista dar turėti viltis, tegu prašo. Tegu prašo Salomēja.

Erodas. Salomėja . . . Tai man dar geriau.

Erodijada. O tu išpildysi prašymą?

Erodas. Nežinau. Pažiurėsiu. (*Išeina.*)

SCENA 3.

Erodijada. Salomėja.

Salomeja (*iškišdama galvą pro duris*). Mama, ar čia turiu šokti?

Erodijada, Eikš. Tik tyliai! Drebi, mano balandėli? Bijai savo užgaidų?

Salomeja. Paimk mane, mama, už rankos. Nedrebu, nes žinau, kad mano užgaida tu esi.

Erodijada. Ne aš. Tu privalai norėti. Klausyk: čia padės Indijos vilnų dyvoną, ten sėdės kunigaikštis ir svečiai. Tik nesidairyk ir neliesk kojomis grindžių . . . Šokk, o pabaigusi šokti, klausyk, gerai klausyk, ką pasakys tau tetrarcha. O kuomet pasakys: ,,dabar prašyk manęs'', tuomet —

Salomeja. Kas tuomet, mama?

Erodijada. Tuomet neprašyk. Tuomet gali reikalauti.

Salomeja. Ko turiu reikalauti, mama? Aukso, deimanto, ar kitokių kokių brangenybių?... Nežinau, ko ir pareikalausiu.

Erodijada. Ištiesų, dar neikuomet nejaučiau savyje tokios neapykantos, liepsnojančios, kaip meilė gegužės mėnesio naktį.

Salomeja. Neikuomet, mama! kaip gi galėčiau!

Erodijada. Ir neikuomet neišpilta ant tavęs gėdos, kaip taurės, pilnos žibalo.

Salomeja. Neikuomet, mama, ištiesų, neikuomet!

Erodijada. Nei aukso, nei deimantų, nei kitokių brangenybių tu nereikalausi. Pareikalauk tik-

tai, kad atneštų ant bliudo galvą, to kurį vadina Jonu Krikštytoju.

SALOMEJA (*kalendama dantimis*). Ant aukso bliudo?

ERODIJADA. Ko klausi? Ar nesupranti manęs, ar — ?

SALOMEJA. Dar vieną. Dar vieno noriu. Ar nežinos tasai, tasai —Jonas Krikštytojas, kas pareikalavo to?

ERODIJADA (*karštai*). Ištiesų! turi žinoti! Už tavo galvos stovėsiu aš, tavo norai, tavo valia!

SALOMEJA (*pusiau į save*). Kokia mano valios valia! (*Girdėti trubavimas.*)

ERODIJADA. Eikime!... (*Abidvi išeina dešinėn pusėn.*)

SCENA 4.

Erodas, Vitelijus, Marcelius ir kiti rymiečiai iš legato palydovų, Meroklės, Gabalius, Jabada.

ERODAS Buk pasveikintas prie mano stalo, brangus Vitelijau, kuris įneši ant savo kojų mano namuosna šventą žemę iš Rymo. Bukite pasveikinti visi jųs, jo palydovai.

VITELIJUS. Ačiu, garbingas kunigaikšti.

ERODAS. Teikkies pasilsėti, Tamsta! (*Gula ant sofų.*)

GABALIUS (*tuo tarpu į Marcelių*). Pasakyk man, Marceliau, kaip tau visa tai patinka?

MARCELIUS. Neras kelio prie mųsų ausų.

Erodas. O jei teiktumeis pavelyti, idant šituo vainiku papuošus galvą tau, kaipo pirmamjam tarp mųsų ir ponui mųsų, išdrįsčiau manyti, kad aš pas tave svečiuose, o ne tu pas mane.

Vitelijus. Pas Rymą esi svečiuose, mano kunigaikšti, ir todėl imu, kas man priklauso. (*Dedasi ant galvos vainiką, kurį jam paduoda vienas iš tarnų.*)

Gabalius. Au! tai skaudėjo.

Erodas. Tavo dabar eilė, mano Meroklės?

Merokles (*pakįla ir skaito*):

„Iš tolimo krašto, iš Rymo atvyko pas mus,
Pas mųs kunigaikštį į svečius Vitelijus garbus,
Kurį męs — —

Vitelijus. Pasakyk man, brangusis, ko nori tasai žmogus?

Erodas. Ar nepatiko tau jis?

Vitelijus. Man rodos, jis ištarė mano vardą. Jei, kartais, reikalauja kokios malonės, o prižadės, kad nuo šio laiko tylės, — apreikšiu jam ją!

Gabalius. O, mano draugai, kas per laimė!

Vitelijus. Bet tavo, brangus mano Erodai, povos skilvis labai puikus.

Erodas. Labai man malonu. Gal teiksitės įsakyti, kad ateitų čia mano arfistės, idant tavo ausis — — ?

Vitelijus. Brangusis, mano ausįs noriai klausys. Teįeinie.

SCENA 5.

Tie patįs. Įeina Salomėja, Erodijados vedama. Skamba arfos. Nusistebėjimas prie stalo.

VITELIJUS. Ar tai čia tavo arfistės?

ERODAS (*pakilęs*). Štai, brangus mano svety, mano žmona.

VITELIJUS (*pakildamas*). Sveika! gal, ponia, teiksies pagražinti šitą iškilmę savo juoku?

ERODIJADA. Dovanok, garbus Vitelijau! Paprotis rytų, kuriuos tu garbingai valdai, neleidžia man sėdėti per puotą šale tavęs. Mano ponas ir vyras, taip norintis įtikti tau, įsakė man, idant, apsirengusi pati ir papuošusi savo dukterį, stočiau prieš tavo veidą, idant ji, nors drebanti, palinksmintų tavo akis.

VITELIJUS. Garbė tau, mano kunigaikšti, ir garbiai tavo žmonai. Rymas nebus šykštus, jei tu taip duosnus. Kaip tai, negirdi?

ERODAS (*įsmeigęs akis į Salomėją*). Garbusis, nežiuri?

VITELIJUS. Ištiesų! turi tiesą. Žiurėkite, rymiečiai, kas dabar dėsis, tai gražumas ant gražumų. Kuomet gi drebēsi, mergaite, atmink, kad esi valdonė, dēlto, kad drebi.

MARCELIUS. Reikia pripažinti jums, Gabaliau, kad nesiduodate vedžioti save už nosies.

GABALIUS. Ak, mano Marceliau, žiurėk tiktai, ar laikosi dar ant pečių?

MARCELIUS. Kas? kas?

GABALIUS. Galva! galva! Prisižiurėk tiktai Erodijadai! Užmokės kas-nors galva! Tik nežinoma dar kas!

MARCELIUS (*rodydamas į Salomėją*). Tylėk!— žiurėk!

SALOMEJA *pasiliuosuoja iš Erodijados glėbio ir pradeda šokti. Visi nustebę žiuri. Šoka, yt pašėlusi. Bešokant nukrinta jai nuo veido uždangalas. Nuvargusi be šokdama puola prieš Erodą, sėdintį dešinėj stalo pusėj. Visi balsiai išreiškia savo nusistebėjimą. Erodas puola prie jos, kad pakelti ją nuo žemės. Erodijada taip pat pribėga prie Salomėjos.*

ERODAS. Salomėja!

SALOMEJA. Pone!?

ERODAS. Pakilk ir kalbēk!

SALOMEJA (*pamažu pakildama*). Ką turiu kalbėti, pone?!

ERODAS. Vargšas iš manęs žmogus. Erodo sunui, kuris tarsi ant juoko taip-pat Erodu vadinasi, Erodo sunui nedaug paliko Rymas iš tėvo turtų. Bet turi dar tiek, kad padėkavoti tau. Sakyk, ko reikalauji? O ant to Dievo ir Viešpaties, prieš kurį basi klupome Jeruzalėje, prisiekiu tau, kad gausi!

SALOMEJA. Taigi prašau ir reikalauju, idant

duotumet man ant bliudo galvą Jono, kuri vadina Krikštytoju.

Erodas. Erodijada! -- tu! —

Vitelijus. Brangusis, kieno ji galvos nori?

Erodas. Sėdinčio mano kalėjime vyro, kurį išmokau gerbti, kad nepasakyčiau: mylėti.

Vitelijus. O! o! -- O tą vyrą, už kurio galvą pas jus šoka kunigaikščių dukters, — ar galima jį matyti?

Erodas. Atveskite jį! (*Tarnai išeina.*) Mergaite! Tavo motina užvylė tave. Nežinai pati, ko prašai. Pakeisk savo prašymą.

Salomeja. Prašau ir reikalauju, idant duotum man ant aukso bliudo galvą Jono, kurį vadina Krikštytoju.

Erodas. O jei neišpildysiu to?

Salomeja (*pakeldama galvą*). Prisiekei, pone!

Vitelijus (*juokdamasi*). Ne kitaip, mielasai, prisiekei. Visi męs girdėjome . . . O! kokį čia mųsų miškų dievą veda?

SCENA 6.

Tie patįs. Jonas, kurį įveda du ginkluotu sargybiniu.

Erodas. Liepiau atvesti tave, Krikštytojau. Gaila man tavęs. Prisirengk. Jau artinasi, prieteliau, tavo gyvenimo pabaiga.

Jonas. Esu prisirengęs, pone!

Erodas. Suprask mane. Ištiesa, gaila man ta-

vęs. Bet turi numirti. Šią valandą. Ant vietos.

JONAS (*atsigrįžęs į duris, jieškodamas*). Pone, atidėk tai nors trumpam laikui.

VITELIJUS. Man išrodo, kad tasai tavo karžygis nevisai dar prisirengęs. Nors truputį, o apsiverks.

ERODAS. Krikštytojau, kam tau tasai atidėjimas?

JONAS. Išsiunčiau pasiuntinius ir laukiu jų sugrįžtant.

ERODAS. Pas ką pasiuntei tuos pasiuntinius?... Tyli?... Taip, kaip pasakiau, labai man tavęs gaila. Juk . . .

JONAS. Pone, prašau tavęs!

ERODAS. Prašyk, Krikštytojau, štai šitos mergaitės. Žinok, kad jos rankose tas trupinėlis, kurį gyvenimu vadiname.

SALOMEJA. Mokytojau, matai dabar, kaip esu galinga? Tai gi prašyk manęs! prašyk manęs!

ERODIJADA (*stovėdama už jos, tyliai*). Bet kaip prašys, susijuoksi iš jo.

SALOMEJA. Gal. Kas žino, ko užsigeis mano dušia?... Na, kodėl neprašai?..!

JONAS. Mergaite — aš —

SALOMEJA. Žiurėk, štai akmuo . . . Šis akmuo trokšta tavo kelių. (*Pauza.*)

SCENA 7.

Tie patįs. Kalėjimo prižiurėtojas.

Erodas. Ko čia lendi?

Prižiuretojas. Dovanok, pone! Jei nebučiau žinojęs, kad tai tam užjaučiu —

Erodas. Kas gi jam pasidarė?

Prižiuretojas. Du jo draugu, kurie vakar buvo pas jį — matei juos ties vartais — sugrįžo, o sužinoję, kad grąsina pavojus jo gyvybei — tarnai pasakė man tai, todėl viską prirengiau — pradėjo elgties kaip apkerėti ir pareikalavo, kad nuvesčiau pas jį, kur jis bus — vis tiek.

Erodas. Kaip manai, garbusai legate?

Vitelijus. Tegu ateina. (*Erodas duoda ženklą. Prižiurėtojas prieina prie portjeros ir duoda ženklą.*)

SCENA 8.

Tie patįs. Manasa. Amarija. Nori bėgti prie Jono, bet susilaiko ir stovi ant vietos.

Jonas. Ką turite pasakyti man?

Manasa. Mokytojau!

Erodas. Balsiau, balsiau kalbėkite, mano mieleji! Jei nenorite, kad męs girdėtumėm, tai abudu liepsiu išvesti iš čia, kiekvieną pro kitas duris.

Manasa. Mokytojau, ar galima?

Jonas. Kalbėkite! nes man rodosi, kad čia esame visai vieni.

MANASA. Skubiai ėjome, mokytojau, keliu į Betsaidą ir švintant radome jį.

JONAS. Radote jį?

MANASA. Ir daug buvo besiilsiančių alyvų daržuose žmonių, kurie garbino Viešpatį už stebuklus, kurie tuo laiku ant jų išsipildė.

JONAS. O jis? Koks gi jo veidas ir koki jo judėjimai?

MANASA. Mokytojau, aš nežinau.

JONAS. Juk matėte jį?

AMARIJA. Rabbi, klausei kuomet nors: koks yra saulės veidas ir koki šviesos judėjimai?... Pamatę jo nusišypsojimą, puolėme prieš jį ant žemės, ir įėjo mųsų sielosna ramumas.

JONAS. O kaip paklausėte jį ir jis pradėjo kalbēti, kokia buvo jo kalba? Apreikškite: štai stoviu ir laukiu jo rustybės.

AMARIJA. Priešingai, rabbi. Jo kalba buvo kaipo kalba brolio.

MANASA. Saldi buvo — kaip pučiančio nuo juros į vakarius vėjo kalba.

AMARIJA. Ir taip pasakė mums: Eikite ir pasakykite Jonui, ką matote ir girdžiate. Akli mato, raiši vaikščioja, numirę prisikelia iš numirėlių, o beturčiams skelbiama evangėlija.

JONAS. Beturčiams — taip pasakė?

MANASA. Ne kitaip, taip pasakė. O kuomet rengėsi, kad su visais su juo buvusiais žmonėmis at-

vykti šitan miestan, ėjome su juo drauge net ligi vartų — dabar gi, pagal tavo norą, pasiskubinome ankščiau pas tave ateiti.

JONAS. Ir nieko daugiau jums nesakė? Prisiminkite.

AMARIJA. Taip, dar vieną pasakė. Palaimintas, pasakė, kas nenueis nuo manęs papiktintas. Bet męs tų žodžių nesupratome.

JONAS. Bet aš suprantu juos. Aš, į kurį jis sakė. Aš nesipiktinau, nes nepažinau jo. O mano papiktinimas pripildē pasaulį, kadangi nepažinau jo. Jųs patįs esate mano liudytojai, kad pasakiau, jog neesu Kristus, tik jo atsiųstasai. Nes žmogus nieko negali pasiimti sau, jei bent butų duota jam iš dangaus. Man gi nieko nebuvo duota. Mirties raktų — aš jų neturējau; svarstyklės kaltos — man jų neįtikėta. Kadangi niekeno lupose negali skambėti kaltybės vardas, o tik mylinčiojo lupose. Bet aš norėjau ganyti jus geležinėmis rykštėmis! Todēl pasigadino mano karalija. Girdžiu aplinkui didelį užimą, o palaimintųjų šviesa beveik apsupa mane. Iš dangaus nužengė sostas ant ugninių stulpų. O ant jo sėdėjo ramybės kunigaikštis baltuose rubuose, kurio kardas vadinasi meilė, o jo karo obalsis —mielaširdystė . . . Žiurėkite, štai jis turi pasavintinę, o jis yra pasavintinis. O pasavintinio draugas stovi ir klauso jo, džiaugiasi ateinančiojo balsui . . . Tas pats mano džiaugsmas — tik dabar teišsipildė. (*Žiu-*

ri į dangų. Manasa ir Amarija puola po jo kojų.)

Vitelijus. Mielasai! Man rodos, kad gana jau mums klausyti šito bepročio.

Erodas (*lyg susijudinęs, lyg tyčiodamosi*). Jonai, ištiesų, gaila man tavęs. O kaip ateis tasai, apie kurį plepėjai, taip pasveikinsiu jį, kaip pasveikinu tave! Cha, cha, cha, cha! Veskite jį nužudyti!

Salomeja. Prašyk manęs! (*Kuomet Jonas nei nežiuri į ją.*) Motina, jis neprašo! (*Joną išveda, paskui jį išeina Manasa ir Amarija.*)

SCENA 9.

Vitelijus ir jo palydovai. Erodas. Erodijada. Saloméja. Meroklės. Gabalius. Jabada.

Vitelijus. Mano mielasai, truputį neramųs buvo šie tavo pietųs. (*Erodas vis tebežiuri į duris, pro kurias išvedė Joną.*) Galiu kalbėti kiek tik noriu, o jis manęs neklauso.

Erodas. Dovanok, mielasai! (*Salomėja nueina už scenos ir vėl greit atbėga ir puola Erodijadai glėbin. Už scenos girdėti daugelio žmonių balsai.*)

Vitelijus. Prašyk moteris sēsties. Kaip blogai išauklėtus turi žmones. Daro triukšmą gatvėse, kuomet męs čia valgome pietus.

Erodas. Ar tai jau apie Krikštytoją? Gabaliau, eik, pažiurėk ir liepk nutilti.

Gabalius. Gera, pone! (*Išeina.*)

Salomeja (*rodydama į duris, kurių portjera atdara*). Pažiurėk, motina, ką jie ten neša. (*Išbėga.*)

Erodas (*lipdamas laiptais*). Ko ji ten nori?

Erodijada. Pone! prastą turi sielą. Patariu tau nusigręžk.

Erodas. Ką ji daro?

Erodijada. Šoka. Turi bliudą su Krikštytojaus galva ir šoka.

Jabada. Žiurėkite: ji šoka!

Erodas. Ji pati kenkia savo kraujui. Ir visus mus pražudys. (*Erodijada šypsosi.*)

Merokles. Svyruoja! Krinta! *Erodijada ramiai sau išeina.*) Nukrito galva!

Marcelius. O, nelaimė! (*Erodijada įeina apsikabinusi su Salomėja.*)

Salomeja. Motina! Kur yra bliudas? kur galva?

Erodijada. Nusilenkk! Padėkavok!

Salomeja (*Erodui*). Pone! aš esu Saronos žolynas. Kas nori padēkavoti man, tas nuskins mane . . . žiurėkite, jo galva! . . .

Erodas. Išveskite moteris! (*Erodijada šypsodamosi išveda pusiau apalpusią Salomėją.*)

SCENA 10.

Tie patįs be Erodijados ir Salomėjos. Vėl įeina Gabalius.

Erodas. Ir ką gi?

Gabalius. Negalima nuramdyti žmones. Vyrai ir moters apsirėdę šventadieniais rubais, susikimšo gatvėse. Neša rankose palmas, džiaugiasi ir gieda.

Erodas. Ką gieda?

Gabalius. Pone, tu žinai, kad neesu kvailas, o tečiaus vos išdrįstu pasakyti.

Erodas. Sakyk!

Gabalius. Osana, tam, kuris turi ateiti! Osana žydų karaliui! Taip gieda.

Erodas (*griežda mas dantimis*). Joną liepiau nužudyti. Kas gi per vienas tasai?

Gabalius. Pone, jei nori gali matyti jį. Sako pro čia eisiąs.

Erodas. Noriu matyti jį. Noriu pasveikinti jį, kaip pažadėjau. Cha, cha, cha, cha! Atidarykite!

SCENA 11.

Atsidengia uždangas. Matosi stogai, ant kurių pilna moterų plavėsuojančių palmų šakomis. Gatvėse taippat pilna žmonių su palmomis rankose. Girdžiasi atskiri balsai, paskiau bendras giedojimas.

Vitelijus (*kuris tuom laiku tebevalgė, rusčiai atsigręžė*). Kas gi ten vėl dedasi?

Erodas (*pagriebęs taurę, lipa ant augštesnio-jo laipto*). Buk pasveikintas — tu karaliau — žy . . . — (*żiuri, staiga išleidžia iš rankų taurę — atsigręžia ir užsidengia veidą apsiausłu. Kiti taip-pat tyliai żiuri żemyn. Gatvėse girdžiasi garsus giedojimas „Osana".*)

(Uždanga nusileidžia.)

